

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

CZWARTEK 20 PAŹDZIERNIKA 1949 ROKU

Nr 288 (1213)

NIELEGALNY TWÓR

„Małe Zgromadzenie” – posłusznym narzędziem intryg politycznych imperialistów w ONZ
Delegacja ZSRR protestuje przeciwko rozbijaniu Organizacji Narodów Zjednoczonych

NOWY JORK (PAP). — W dniu 17 bm. w Specjalnym Komitecie Politycznym kontynuowano dyskusję nad sprawozdaniem t.zw. „Małego Zgromadzenia”.

Większość anglo-amerykańska usiłuje przedłużyć kadencję „Małego Zgromadzenia” i znacznie rozszerzyć jego funkcje. Przeciwko tym zamiarom wystąpił delegat czeskosłowacki, a następnie przedstawiciel ZSRR Carapkin, który stwierdził, że „Małe Zgromadzenie” nie tylko nie przyczyniło się do wzmocnienia autorytetu ONZ, a wręcz przeciwnie, swą nielegalną działalnością i nieustannymi atakami na zasadę jednomyślności w Radzie Bezpieczeństwa przynosi szkodę nie do naprawienia Organizacji Narodów Zjednoczonych, a przede wszystkim Radzie Bezpieczeństwa, która ponosi odpowiedzialność za utrzymanie pokoju.

Utworzenie „Małego Zgromadzenia” i jego działalność całkowicie odpowiada interesom Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, które uparcie dążą do tego, by przy pomocy tego nielegalnego organu przekształcić ONZ w posłuszne narzędzie swej agresywnej polityki.

Wbrew uchwałom zagwarantowanym w Karcie ONZ

Rola, jaką wyznaczili „Małemu Zgromadzeniu” jego inicjatorzy.

„Wolność” w wydaniu kapitalistycznym

Delegacja polska wniosła na Komisję Społeczną Zgromadzenia ONZ projekt rezolucji w sprawie dyskryminacji stosowanej przez pewne państwa wobec robotników — imigrantów i osób przesiedlonych t. zw. dipisów. Rezolucja polska domagała się m. in. zakazu dyskryminacji robotników — imigrantów i traktowania ich na równi z obywatelami kraju, w którym pracują oraz zapewnienia im równości praw i obowiązków z obywatelami państwa, do którego emigrowali.

Anglosaska większość członków Komisji odrzuciła rezolucję polską. Zagnieżdżenie dyskryminacji robotników — imigrantów i osób przesiedlonych — w państwach kapitalistycznych służyło interesom państwa. Aż do znużenia powtarzają przedstawiciele tych państw frazesy o wolności, o równości praw, podczas gdy w rzeczywistości chodzi o wolność eksploatacji, o wolność wyzyskiwania z robotników, a w szczególności z robotników — imigrantów wszystkich ich sił, byleby tylko powiększyć zyski, zatrudniających ich kapitalistów.

Polska jest szczególnie zainteresowana losem setek tysięcy Polaków rozsypanych po świecie, Polaków, którzy za rządów sanacji zmuszeni byli wędrować w świat w poszukiwaniu chleba, Polaków, którzy wywiezieni podczas okupacji z Polski jeszcze nie wrócili do kraju na skutek trudności, jakie natrafiają, chcąc się repatriować.

Kapitałisci angielscy, amerykańscy, kanadyjscy, francuscy, belgijscy — wykorzystują tragiczną sytuację materialną osób przesiedlonych, werbując je do pracy na warunkach, na których nie zgodziliby się pracować robotnicy miejscowi. Wiemy dobrze jak ohydny rolę w tym werbunku taniej siły roboczej odgrywa patronizowana przez Amerykanów Międzynarodowa Organizacja Uchodźców (IRO). Amerykańskie pismo „United States News and World Report” bez ogródek pisze, że „dipisom można i należy płacić niższe zarobki niż robotnikom amerykańskim”.

Przebieg dyskusji nad projektem polskiej rezolucji, a następnie głosowanie dobitnie ujawniło co się kryje za parawanem pięknie brzmiących frazesów, którymi tak hojnie szafują przedstawiciele USA i Anglii — jaki sens zawiera w sobie słowo „wolność” w wydaniu kapitalistycznym.

rzy, uwidatnia się chociażby na przykładzie jego ustosunkowania się do zagadnienia koreańskiego. Powzięta przez „Małe Zgromadzenie” decyzja przeprowadzenia w Południowej Korei „paratwóczy” wyborów doprowadziła do utworzenia w tej części Korei marionetkowego „rządu” Li-Syn-Mana. Kierując się swymi egoistycznymi, imperialistycznymi celami, Stany Zjednoczone prowadzą w Korei Południowej politykę, zmierzającą do przekształcenia jej w swą kolonię.

Carapkin wskazał dalej, że nie bacząc na to, iż „Małe Zgromadzenie” nie może się pochwalić żadnymi pozytywnymi rezultatami swej działalności — szereg delegacji wypowiedziało się za rozszerzeniem i „ulepszeniem” jego funkcji. Domagała się one, by „Małe Zgromadzenie” miało prawo rozpatrywania wszelkich zagadnień znajdujących się na porządku dziennym Generalnego Zgromadzenia, by pełniło funkcje przedstawiciela Zgromadzenia Generalnego, gdy to ostatnie nie obraduje.

Wielkie zwycięstwo chińskich wojsk ludowych Zdobycie Amoy i Swatow

NOWY JORK (PAP). Korespondenci amerykańscy donoszą z Hong-Kongu o zajęciu przez Armie Ludowe dwóch portów: Amoy i Swatow, stanowiących punkty wypadowe do ewentualnego ataku na Formozę. Korespondenci wyrażają przekonanie, że należy oczekiwać ofensywy Armii Ludowej na ostatnie schronienie resztek wojsk Kuomintangu w Chung-King. Miasto to, do którego przeniosła się administracja kantonńska, znajduje się w odległości 400 mil od czołówek Armii Ludowej.

Korespondenci donoszą także o dalszym uaktywnieniu oddziałów powstańczych w rejonie pogranicza Indochin.

PEKIN (PAP). Agencja Nowych Chin podaje szczegóły wyzwolenia

Projekt większości anglo-amerykańskiej, domagający się rozszerzenia kompetencji „Małego Zgromadzenia”, w pierwszym rzędzie skierowany jest przeciwko zagwarantowanym w Karcie ONZ uchwałom dotyczącym Rady Bezpieczeństwa.

Rozbijacka polityka Stanów Zjednoczonych przygotowuje dla ONZ los Ligi Narodów

Delegacja ZSRR — oświadczył w konkluzji Carapkin — pragnie uprzedzić, że nie może istnieć normalny zdrowy rozwój Organizacji Narodów Zjednoczonych na drodze, na którą ją coraz bardziej aktywnie wciągają Stany Zjednoczone.

Nie jest to bowiem droga współpracy i jedności ONZ, lecz droga dezorganizacji i rozbijania Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Mianowanie przedstawiciela Niemieckiej Republiki Demokratycznej przy Rządzie RP

WARSZAWA (PAP). — Przedstawicielem dyplomatycznym Niemieckiej Republiki Demokratycznej przy Rządzie Rzeczypospolitej Polskiej został mianowany p. Friedrich Wolf, znany niemiecki literat antyfaszystowski. Rząd polski wyraził zgodę na nominację p. Friedricha Wolfa.

przez chińską Armię Ludową ważnego portu strategicznego Chin południowo-wschodnich — Amoy. Pod osłoną potężnego ognia zaporowego wojska ludowe dokonały najpierw desantu na wyspie Kulaigui, na północno-zachód od Amoy. Następnie wojska ludowe uderzyły na Amoy i wyzwoliły całe miasto w ciągu kilku godzin.

Oddziały Kuomintangu z wyjątkiem małej grupy, która umknęła drogą morską, zostały zniszczone. Amoy, leżący między Szanghaem a Hong-Kongiem ma 200 tysięcy ludności. Znajduje się on w odległości 147 mil od Formozy, która jest obecnie narażona na bezpośrednie ciosy chińskiej Armii Ludowej.

U trumny wielkiego dowódcy

List z Moskwy

W DNIU 18 października masy pracujące Moskwy żegnały marszałka Związku Radzieckiego Tołbuchina. Ze wszystkich stron miasta niekończącym się sznurem szły pielgrzymki ludzi kierując się ku Sali Kolumnowej Domu Związkowego, aby oddać ostatnią posługę wienemu synowi partii bolszewickiej, jednemu z najwybitniejszych dowódców radzieckich sił zbrojnych, okrytemu chwałą bohaterów wielkiej wojny narodowej.

Sala Kolumnowa Domu Związkowego tonie w żałobie. Kryształowe żyrandole pokryte są kirem. Trumny ze zwłokami zmarłego ustawiono na wysokim katafalku, otoczonym zieleńmi palm i pokrytym kwiatami — nad katafalkiem — ogromny sztandar z żałobnym wstęgami. Białe kolumny marmurowe zastąpione są czerwonymi transparentami, na których widnieją herby republik związkowych.

O godzinie 3 po południu otwarto salę dla publiczności. Obok trumny przesuwał się niekończący się sznur

robotników i pracowników umysłowych, przedstawicieli świata nauki i techniki, kultury i sztuki, uczniów i studentów. Pogrzeb w smutku szli żołnierze piechoty, artylerzyści, lotnicy i czołgisti, marynarze i kawalerzyści — przedstawiciele wszystkich rodzajów broni. Wiele z nich przeżyło pod wodzą marszałka Tołbuchina trudną i zaszczytną marszrutę bojową, szlak chwały wiodący od murów Stalingradu do podnóża Alp austriackich.

Co pięć minut zmienia się u trumny warta honorowa. Płyną melodie marszów żałobnych Chopina, Beethovena i Czajkowskiego.

Liczne delegacje składają wieniec na znak głębokiej wdzięczności, hołdu i czci dla wielkiego budowniczego sił zbrojnych ZSRR, który przez

bijania Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Dla każdego powinno być jasne — powiedział Carapkin polityka Stanów Zjednoczonych w łonie ONZ przygotowuje dla Organizacji Narodów Zjednoczonych los Ligi Narodów, która poniosła fiasko przekształcając się w narzędzie intryg politycznych wiodomej grupy wielkich mocarstw.

Delegacja radziecka kierując się pragnieniem utrzymania pokoju i bezpieczeństwa, kierując się podstawowymi celami Karty ONZ, przewidując mi rozróżnienie jasných stosunków między narodami, nie może poprzeć imprezy amerykańskiej z „Małym Zgromadzeniem” i nie zmieni swego stanowiska do tego nielegalnie utworzonego i szkodliwego dla normalnego rozwoju ONZ organu.

Delegacja radziecka protestuje przeciwko przedłużeniu kadencji „Małego Zgromadzenia” i będzie głosowała przeciwko odnośnemu projektowi rezolucji.

Dyskusja nad sprawą „Małego Zgromadzenia” toczyć się będzie na następnym posiedzeniu Specjalnego Komitetu Politycznego.

Po zgonie marszałka Tołbuchina

Rozkaz ministra sił zbrojnych ZSRR — marszałka Wasilewskiego

MOSKWA. — W głębokim smutku pogrzebony został cały kraj radziecki na wiadomość o zgonie marszałka Związku Radzieckiego F. I. Tołbuchina.

Ministerstwo Sił Zbrojnych ZSRR ogłosiło następujący komunikat: „19 października o godzinie 4 min. 30 odbędzie się w Moskwie na Placu Czerwonym pogrzeb marszałka Związku Radzieckiego Fiodora Iwanowicza Tołbuchina — dowódcy wojsk zakaukaskiego okręgu wojskowego.

Sił Zbrojne Związku Radzieckiego chylą głowę czołowe sztandary przed grobem F. I. Tołbuchina i składają hołd jednemu z wybitnych dowódców, sławnych bohaterów wielkiej wojny w obronie ojczyzny.

Rozkazuje: „Podczas pogrzebu marszałka Związku Radzieckiego F. I. Tołbuchina oddać zmarłemu ostatni hołd wojskowy i oddać w stolicy naszej ojczyzny, Moskwie, honorową salwę artylerijską”.

Rozkaz podpisał minister Sił Zbrojnych ZSRR — marszałek Związku Radzieckiego — Wasilewski.

Wczoraj o godz. 15.30 w Moskwie na Czerwonym Placu odbył się uro-

Sukces produkcyjny PZPIG Nr 8

Państwowe Zakłady Przemysłu Jedwabniczo-Galanteryjnego Nr 8 wykonały roczny plan produkcji.

Roczny plan obrotów

Centrali Handlowej Żelaza i Stali, oddział w Łodzi wykonany przed terminem

Nie tylko robotnicy zakładów przemysłowych dokładają wysiłków w celu przedterminowego wykonania rocznych planów produkcyjnych. Również pracownicy handlu uspołecznionego dążą do przyspieszenia realizacji swoich planów.

W dniu wczorajszym zameldowała nam o wykonaniu na dzień 10 października rocznego planu obrotów Centrali Handlowa Żelaza i Stali — Główny Skład Żelaza w Łodzi.

„Ceramika” wykonała zobowiązania podjęte dla uczczenia Święta Odrodzenia

Roczny plan obrotów wykonała również — jak donosi nam korespondent „Głosu” tow. Jerzy Koch — Centrala Handlowa Ceramiki.

Termin realizacji tego planu ustalony był w zobowiązaniu, podjętym przez pracowników dla uczczenia Święta Odrodzenia 22 lipca, na dzień 15 listopada. Dzięki intensywnej pracy załogi Centrali Handlowej Ceramiki i wszystkich podległych jej jednostek zobowiązanie zostało wykonane na 44 dni przed terminem, bo już 2 października.

Rząd Polski uznał rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej

WARSZAWA (PAP). — Rząd Polski postanowił uznać rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz ustanowić przy nim przedstawicielstwo dyplomatyczne.

Przedstawicielem dyplomatycznym Rzeczypospolitej Polskiej przy rządzie Niemieckiej Republiki Demokratycznej został mianowany Karol Tkocz.

Węgry, Bułgaria i CSR nawiązują stosunki dyplomatyczne z Niemiecką Republiką Demokratyczną

Budapeszt (PAP). Jak podaje Węgierska Agencja Telegraficzna, rząd węgierski postanowił uznać Niemiecką Republikę Demokratyczną i wysłać do Berlina swego przedstawiciela dyplomatycznego.

Sofia (PAP). Rząd bułgarski uznał Niemiecką Republikę Demokratyczną i postanowił nawiązać z nią stosunki dyplomatyczne.

PRAGA (PAP). — Rząd czeskosłowacki powziął decyzję w sprawie uznania Niemieckiej Republiki Demokratycznej i wysłania swej misji dyplomatycznej do Berlina.

Razem z Panem, Wojsko Polskie ubolewa z powodu tej ciężkiej straty.

Minister Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej MICHAŁ ZYMIERSKI MARSZAŁEK POLSKI

Żałoba w Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech

SOFIA. — Na wieść o zgonie marszałka Tołbuchina Bułgaria pogrzeżyła się w głębokiej żałobie.

Marszałek Tołbuchin był dowódcą wojsk 3-go Ukraińskiego Frontu, który wyzwolił Bułgarię spod jarzma faszystowskiej okupacji.

W całej Bułgarii ogłoszono trzydniową żałobę. Zamknięte zostały teatry, kina i zawieszono wszelkie imprezy rozrywkowe. Na ulicach i domach Sofii oraz wszystkich miast Bułgarii wywieszono flagi żałobne.

BUKARESZT. — Organ bukareszteńskiej organizacji Rumuńskiej Partii Robotniczej i tymczasowego komitetu bukareszteńskiej rady ludowej — Viaca Kapitalei publikuje komunikat Rady Ministrów ZSRR i Komitetu Centralnego WKP(b) oraz Ministerstwa Sił Zbrojnych Związku Radzieckiego o śmierci marszałka ZSRR F. I. Tołbuchina. Dziennik zamieszcza na pierwszej kolumnie portret zmarłego marszałka w żałobnej ramce.

Wiadomość o śmierci marszałka Tołbuchina — pisze dziennik — pogrzeżyła w głębokim smutku naród rumuński, który nie zapomni i nie zapomni nigdy, że marszałek Tołbuchin odegrał decydującą rolę w wyzwoleniu naszego kraju spod faszystowskiego jarzma.

BUDAPESZT (PAP). — Na wieść o zgonie marszałka Związku Radzieckiego Tołbuchina premier Dobi przesłał do Generalissimusa Stalina depeszę, w której podkreśla, że wielka strata, jaką poniosł Związek Radziecki przez śmierć marszałka Tołbuchina jest również stratą narodu węgierskiego. Premier Węgier przypomina, że bohaterskie czyny, których dokonał marszałek Tołbuchin na czele podległych mu wojsk są nierozdzielnie związane z wyzwoleniem Węgier spod jarzma faszystów.

Minister Obrony Narodowej Farakas przesłał depeszę kondolencyjną do ministra Sił Zbrojnych ZSRR marszałka Wasilewskiego.

Wraz z mieszkańcami Moskwy przez Salę Kolumnową Domu Związkowego przechodzą tysiące przyjeźdźców, którzy składają zmarłemu ostatni hołd. Można tu zobaczyć Ukraińców i Białorusinów, Gruzinów i Azerbejdżanów, Kazachów i Uzbeków.

O godzinie 23 minut 50 obejmują warte honorową N. Bulganin, N. Szernik, marszałkowie Związku Radzieckiego — Wasilewski, Sokolowski, Górow — generał armii Szeimenko, generał pułkownik Kuźniecowa, marszałek artylerii K. Jakowlew. O północy sala ze zwłokami marszałka Tołbuchina zostaje zamknięta dla publiczności. Pozostają w niej jedynie członkowie rodziny zmarłego i jego przyjaciele.

Dzwonnica w Bonn

Historyczny dzień narodów Jugosławii

(W 5-tą rocznicę oswobodzenia Belgradu przez Armię Radziecką)

Pięć lat temu 20 października 1944 roku Armia Radziecka wyzwoliła Belgrad. Ten historyczny dzień oswobodzenia swej stolicy obchodziły narody Jugosławii w warunkach niesłychanego terroru i wroglej polityki rządu titowskiego wobec Związku Radzieckiego, którego bohaterzy żołnierze swą krwią i życiem opłacili wolność Belgradu. Mieszkańcy Belgradu i wszyscy uczelni patrioci Jugosławii dobrze zapamiętali ów wielki, historyczny dzień, kiedy grzmot katusz zapowiadał koniec ucisku i niewoli, kiedy po zaciętej walce zabrzęczała pieśń wolności.

Bohaterzy Stalingradu, Odessy, Kurska i innych sławnych pól bitew nie żalowali swego życia, aby wyzwolić narody Jugosławii. Stawali się przy tym jak najbardziej oszczędzając siły ludzkie, miasta i wsie. Szlaki przebiegały przez radzieckie ustronne są mogiły, które mimo terroru Rankowicza, otaczane są przez ludność wielką czcią, ozdabiając kwiatami, jako mogiły najbliższych przyjaciół.

MOGIŁY —
SYMBOLE BRATERSTWA
Mogili te rozsiane po ulicach Belgradu są żywym dowodem historycznych faktów, których nie można wy-

mazać z pamięci ludu za pomocą kłamstw ani oszczerstw. Naprawdę uścisnąć dłonie i inni fałszywie twierdzący zohydzić Związek Radziecki i pomniejszyć jego rolę w wyzwoleniu Jugosławii. Mogili żołnierzy radzieckich — te wieczne symbole przyjaźni, dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek są natchnieniem dla patriotów Jugosławii w ich walce o oswobodzenie ojczyzny spod jarzma titowskiego.

Mijało 5 lat od tego czasu. Przed całym światem ujawnione zostały podłe intrygi i plany, które imperialiści do spółki z titowcami przygotowywali na Bałkanach. Jaskrawe światło na te nieczyste konszachty rzucił ostatnio proces budapeszteński. Ujawnił on między innymi, że już w 1943 roku Tito i jego wspólnicy gotowi byli zgodzić się na propozycje Churchill'a w sprawie okupacji wybrzeża Adriatyki przez wojska angielskie. Zdradcy ci już wówczas gotowi byli przyjąć „pomoc” anglo-amerykańską w „wyzwoleniu” Belgradu. Błyskawiczna jednak ofensywa Armii Radzieckiej, która 29 września przekroczyła granicę Jugosławii, pokrzyżowała te plany.

Wyzwolenie Belgradu było tylko fragmentem wielkiej, bezinteresownej pomocy Związku Radzieckiego dla narodów Jugosławii. W ciągu całej wojny Armia Radziecka okazywała ogromną pomoc walczącym patriotom jugosłowiańskim. Dzięki zwycięstwom Armii Radzieckiej nad faszystowskimi hordami partyzanci jugosłowiańscy mogli utrzymywać swe pozycje i przeprowadzać zwycięskie walki. Ostateczne rozstrzygnięcie faszyzmu przez Związek Radziecki przyniosło też ostateczne wyzwolenie Jugosławii.

Zbrodniarze titowscy chcą obecnie sfalszować prawdę historyczną. Chcą np. wymazać z pamięci narodów Jugosławii bohaterstwo czynu żołnierzy radzieckich, którzy uratowali przed zagładą sztab partyzancki podczas

desantu niemieckich spadochroniarzy w Drwaru.

Ale to nie może im się udać; tak samo, jak nie udało im się wykasować, mimo iż wylała ze skóry, że bez pomocy materialnej i moralnej Związku Radzieckiego partyzanci jugosłowiańscy daliby sobie radę ze zdrajcami wewnątrz kraju, z rozmaitymi czetnikami, ustasami, neofaszyzmem, rupnikowcami, nie mówiąc już o potęgach armii niemieckiej.

WOLNOŚĆ —
PRZYSZŁA ZE WSCHODU

Znane jest w Jugosławii powiedzenie nie pewnego Czarnogórcy, który w najcięższym okresie walk rzekł do swego syna: „Widzisz synu, skąd przychodzi słońce? Tam jest wielki Związek Radziecki, tam jest Stalin — on nam przyniesie wolność!” W tych prostych słowach jest wyrażona cała głęboka miłość i zaufanie, jaką narody Jugosławii czują dla Związku Radzieckiego. Tęgo zaufania nie potrafiła zniszczyć tyfowscy zdrajcy, którzy teraz w związku z rocznicą oswobodzenia Belgradu na gwałt szukają nowych kłamstw, fałszerstw i oszczerstw przeciw Związkowi Radzieckiemu, wypróbowanemu sojusznikowi narodów Jugosławii.

Lata wojny były wielką szkołą dla narodów Jugosławii, jak i dla innych narodów. Miliony ludzi przekonały się, jak ogromną siłę polityczną, moralną i strategiczną reprezentuje Związek Radziecki.

Narody Jugosławii nie zapomniły, skąd przyszły pierwsze transporty zboża w najcięższych momentach po wyzwoleniu. Narody Jugosławii nie zapomniły, kto uchronił Jugosławie od losu podobnego do tego, w jakim znalazła się Grecja.

Narody Jugosławii nie mogą wierzyć tym, którzy twierdzą, że uratowała ich Ameryka i Anglia, te same mocarstwa, które przez jakiś czas pomagały zdrajcy Michajłowiczowi, póki nie znalazły innego zdrajcy w osobie Tita.

WEREW KLICE TITO —
NARODY JUGOSŁAWII —
MILUJĄ ZWIĄZEK RADZIECKI

Narody Jugosławii dobrze wiedzą, kto im umożliwił przystąpienie zaraz po wojnie do twórczej pracy, do szybkiego odrabiania wiekowych zadani. Wiedzą, że było to możliwe tylko dzięki sojuszu: ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej oraz w ścisłej łączności z całym międzynarodowym ruchem robotniczym.

Tym większa jest nienawiść patriotów jugosłowiańskich do klki titowskiej, która zdradziwszy Związek Radziecki, zdradziwszy obóz pokoju i socjalizm, przeszła na służbę imperializmu. Klka titowska zdradziła interesy narodowe Jugosławii, zniszczyła największe ich osiągnięcia i wydała kraj na łup amerykańskich bankierów.

20 października jest dniem historycznym dla narodów Jugosławii. W dniu tym serca mieszkających Belgradu i całej Jugosławii błądą uczuciem miłości i zaufania do Związku Radzieckiego i wielkiego Stalina. Jest to bowiem pamiętna rocznica, która dodała siłę narodom Jugosławii w walce przeciw zbrodniarstwu titowskiemu i przyczyniła do zwycięstwa dyktatora.

RADOMIR SARANOVICZ

Nowe filmy ANGLOSASKIE

„Przeklęte pieniądze”

„Falszywe karty”

„Sen wuja Sama”

„Szuka robienia kariery”

„Chata wuja Toma”

Jeszcze jedno zwycięstwo ZSRR

(Na marginesie wykonania planu gospodarczego w III kwartale 1949)

Dopiero niedawna wiadomość, że nauka radziecka zgłębiła już tajemnice zastosowania energii atomowej wywołała popłoch wśród anglosaskich podlegaczy wojennych. Ku wielkiemu rozczarowaniu wspomnianych podlegaczy okazało się, że wypełnianie wytycznych przez rząd ZSRR zadania polegające na tym, by nie tylko dogonić, lecz przesiąc osiągnięcia nauki zagranicznej — nauka radziecka zgłębiła to tajemnicę znacznie prędzej, niż wydawało się to możliwe uczonym burżuazyjnym.

Dla tychże podlegaczy bodajże nie mniejszym źródłem gorczy jest każdy komunikat Urzędu Statystycznego ZSRR o nowych zwycięstwach po wojennych na froncie gospodarczym Związku Radzieckiego.

Tak więc z komunikatu Centralnego Urzędu Statystycznego o wykonaniu planu gospodarczego trzeciego kwartału 1949 roku dowiadujemy się, że zbiory 1949 roku przekraczają nie tylko plany lat przedwojennych, lecz również i wysokie plany roku ubiegłego. Sprawniej dokonano sprzętu pól i lepiej przeprowadzono akcje siewną oraz podorywkę na powierzchni ni o 4,4 miliona ha większej, niż w tym samym czasie roku ubiegłego. Jednocześnie pogłowie bydła w kółkach wzrosło do dnia 1 października br. w następującym stosunku w porównaniu z rokiem ubiegłym: było rogacie — o 20 proc., w tej liczbie krowy — o 25 proc., trzoda chlewna — o 76 proc., drób — o 62 proc.

Jeszcze bardziej imponująco przed

Wjazd delegacji francuskiej do ZSRR

PARYŻ (PAP). — Na zaproszenie Radzieckiego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą (WOKS) wyjechała w dniu 19 bm. z Francji do Związku Radzieckiego delegacja, która zabawi w ZSRR do 10 listopada i weźmie udział w uroczystościach, związanych z 32 rocznicą Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej.

W skład delegacji wchodzi m. in. deputowany Grenier, reżyser filmowy Deguin i dziennikarz katolicki Debray.

GRZEGORZ BRYK

Bohater Związku Radzieckiego, członek kółchozu „Rodzina Czerwonych Partyzantów”

Z całego serca życzę Wam szczęścia

Zamieszczamy poniżej przesłane do „Trybuny Ludu” z okazji Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej pozdrowienia od Grzegorza Bryka, uczestnika walk o wyzwolenie Polski.

Nigdy nie zetrą się w mej pamięci dni walki o wyzwolenie Polski i jej stolicy Warszawy od zniszczeniowych ciemności. Zarówno, ja, jak i wielu moich żołnierzy, którzy walczyli o wyzwolenie Polski, nawigowało bardzo bliskie i przyjacielskie stosunki z Polakami.

Nasi kolchoźnicy bardzo byli radzi, kiedy ubiegłej wiosny przyjechaliśmy do nas, do wsi Chudziaki, należące do kółchozu „Rodzina Czerwonych Partyzantów”, delegacja chłopów polskich.

Z radością dzielił się z drogimi gośćmi doświadczeniami naszej pracy zespołowej, która przyniosła nam zasobne życie. Goście widzieli naszą wieś, która wtedy właśnie była przebudowywana. Widzieli nasze murywane domy 3—4-izbowe, nasze 2 kluby, dwie duże szkoły, szpital i ambulatorium, nowoczesne stajnie i obory oraz wiejskie boisko sportowe. Byli też w domach kolchoźników i widzieli, w jakim dostatku żyją ludzie. Cieszyli się, widząc na podwórzach u kolchoźników motocykle, po dwa — trzy rowery i śpiężnice pełne zboża.

Chcę donieść moim drogim przyjaciołom, że w roku bieżącym kolchoz nasz — podobnie, jak wszystkie kolchozy rejonu czerkaskiego — uczynił nowy, wielki krok naprzód. Gospodarka przyniosła nam w roku bieżącym ponad 2 miliony rubli dochodu. W naszym okręgu mamy teraz ponad 15 kolchozów-milionerów. Wszyscy myślimy obecnie o przebudowie naszych wsi. Opracowano już nawet 10-letni plan przebudowy okręgu. Mamy zamiar wybudować 12 tysięcy nowych, komfortowych domów dla kolchoźników, liczne teatry, kluby, kina, szpitale, restauracje, hotele, domy towarowe, łaźnie i pralnie. Kolchozy założyły 30 cegielni i pięć zakładów produkcji dachówek. W naszej wsi, w Chudziakach, buduje się w roku bieżącym 6 nowych, murywanych domów dla kolchoźników, restaurację i hotel. Opracowaniem planów budowy nowych wsi zajęli się najlepsi architekci Kijowa.

Drozy przyjaciele! Ja i moi żołnierze, którzy walczyli o wyzwolenie Polski, posyłamy wam najserdeczniejsze pozdrowienia i najlepsze życzenia. Jesteśmy pewni, że i wy, którzy weszliście już na drogę budownictwa socjalistycznego, osiągniecie wielkie sukcesy.

Z całego serca życzę wam szczęścia i zasobnego, wesołego życia!

Naród radziecki będzie nadal dążył do równie wspaniałych zwycięstw gospodarczych na niwie pracy pokójowej, wzmacniając tym samym pokój w całym świecie.

Pamięci Marszałka Tolbuchina

Por. Ostrowska, b. oficer Armii Radzieckiej podczas wojny z faszystowską nawałą, która walczyła pod rozkazami zmarłego w dn. 17 października Marszałka Tolbuchina, nadesłała nam uczuciowy list, poświęcony pamięci tego wielkiego nieśmiertelnego i bohaterkiego wodza i żołnierza.

„Przeczytałem dziś w „Głosie Robotniczym” wstrząsającą wiadomość o śmierci drogiego nam wszystkim Marszałka Związku Radzieckiego Fiodora Iwanowicza Tolbuchina.

Dobrze pamiętam z czasów mego pobytu w szeregach Armii Radzieckiej stanowisko Jego decyzji, pamiętam pełne dobroci i czułe słowa Marszałka Tolbuchina do oficerów, podoficerów i żołnierzy Armii Radzieckiej.

Marszałek Tolbuchin był jednym z wybitniejszych strategów podczas działań wojennych, był niezłomnym dowódcą w obronie Stalingradu, podczas blokady Leningradu i w licznych bojach Wojny Ojczyźnianej.

Marszałek Tolbuchin był wielkim w czynnie, ale prostym i skromnym w swym życiu oraz wobec innych. Podczas działań wojennych nie kępował się podać bratnią rękę żołnierzowi i popałać porzucił z nim tak, jak umiał rozmawiać ojców z synem, kochał wszystkich, którzy walczyli w obronie umiłowanego kraju. Natomiast nienawidził barbarzyńskich najeźdźców za ich nieprzełiczone zbrodnie, całą mocą gorącego patriotyzmu serca. Nie moge w to uwierzyć, że ten mąż szlachetny i prawy odeśledził, że już nie ma Marszałka, który nie raz mówił: „My będziemy żyć wiecznie, nasza prawda obejmuje całą kulej świata”.

Jego słowa, drogiego dla mnie ojca i opiekuna podczas mego służby w Armii Radzieckiej, do dziś pozostały wyryte w sercu i pamięci.

Marszałek Fiodor Iwanowicz Tolbuchin nie szczędził swego zdrowia na froncie, w dzień i w noc był czujny i nie uszło wejrzeniu jego bystrego oka. Śmierć wydarła nam drogiego człowieka i ojca. Choroba, którą nabył na froncie, była nielitościwa, choć, wszystko zrobiono, aby ratować życie Marszałka, to życie, które nie zalamano się w walce z przeklętym faszyzmem.

Jestem przepełniona głębokim żalem i smutkiem. Spój spokojnie, drogi ojcie, drogi Marszałku Fiodorze Iwanowiczu Tolbuchinie. Twego Imienia nie nie potrafi wydrzeć z pamięci narodu radzieckiego i narodów wyzwolonych przez Armię Radziecką.

Jestem daleko od Moskwy, nie mogę oddać Mu ostatniej posługi, ale oddam ją tu, w naszej ukochanej Polsce, przez niezłomną patriotyczną pracę dla tych, za których oddał swe piękne, bohaterkie życie”.

B. oficer Armii Radzieckiej i Odrodzonego Wojska Polskiego por. Ostrowska

Wzmocnioną inicjatywą i pracą przygotowuje się młodzież do zjazdów wojewódzkich ZMP

22 października rozpoczyna obrady pierwszy z Wojewódzkich Zjazdów Związku Młodzieży Polskiej — zjazd młodzieży łódzkiej i województwa warszawskiego. Do 15 listopada przeprowadzone zostaną zjazdy wszystkich organizacji wojewódzkich ZMP. W związku z przygotowaniem do Zjazdów Wojewódzkich do Zarządu Głównego ZMP, do poszczególnych Zarządów Wojewódzkich napływają liczne meldunki z setek kół fabrycznych, szkolnych, wiejskich, meldunki o powzięciu i wykonaniu zobowiązań dla uczczenia tak doniosłego dla dalszego rozwoju Związku Młodzieży Polskiej momentu.

W jaki sposób młodzież poszczególnych województw pragnie uczcić obrady Zjazdu — święta młodzieży swego okręgu? Czytamy w zobowiązaniach — „My, młodzi robotnicy stoczni gdańskiej postanawiamy podnieść wydajność młodzieżowych brzdęk produkcyjnych o dalsze 6 proc.”. Młodzi górnicy z kop. „Victoria”, z młodzieżowej brigady produkcyjnej zobowiązują się osiągnąć w pracy swej brigady 150 proc. normy wydobywania. ZMP-owcy fabryki cukierków „Goplana” w Poznaniu wysunęli piękną inicjatywę uczczenia Zjazdu Wojewódzkiego pracę, wzorowaną na słynnych komсомольских „Stalinowskich Wachtach”. Jednodniowa pilna praca — nazwana przez młodzież fabryki „Go planu” — „Służba Ludu” dała piękne wyniki. Cała siedmioosobowa brigada młodych robotników wykonała około 180 procent normy — ofiarowała dodat-

kowo tonę rakierków.

Czytamy w zobowiązaniach —

„My, uczniowie szkoły zawodowej w Ketrzynie dla uczczenia Wojewódzkiego Zjazdu ZMP w Olsztynie wyremontujemy internat przy szkole, dając przez to 40 uczniom dobre warunki mieszkaniowe. Jednocześnie postanawiamy wzmocnić pracę samokształceniową dla podniesienia swego poziomu ideologicznego i podniesienia wyników nauce”.

Napływają podobne zobowiązania od innych szkolnych kół — wzmocnienie pracy zespołowej samokształceniowej, zorganizowaniem biblioteki, wprowadzeniem ożywionej samopomocy uczniowskiej — walką o podniesienie wyników nauce, o podniesienie poziomu ideologicznego i podniesienia wyników nauce.

I jeszcze inne zobowiązania napływają do Zarządów Wojewódzkich ZMP — młodzież woj. pomorskiego organizuje na Zjazd zjazd gminny, młodzież Hajnowki postanowiła uruchomić świetlicę, zbudować skocznię, uporządkować boisko szkolne.

Choć różne napływają zobowiązania, choć dotyczą różnych zagadnień — sprawa podniesienia produkcji, podniesienia poziomu nauce, rozwój kultury fizycznej — wspólna jest ich treść. Podniesienie wydajności brigad młodzieży w stoczni gdańskiej, to przyspieszenie budowy statków polskich, Wzmocnienie pracy brigad górniczych — to zwiększenie ilości węgla, „Służba Ludu” — to akcja, która przyniesie wzmoc-

nienie produkcji w wielu zakładach pracy. Zobowiązania szkolnych kół ZMP — to wkład w wychowanie nowego uświadomionego obywatela. Organizacja nie biegów, budowa boisk — to wzmocnienie fizycznej młodych obywateli Polski Ludowej.

Różne wyniki przyniesie realizacja postanowień młodzieży — treść ich i cel będzie ten sam — zwiększenie jej wkładu w pokójowy rozwój kraju, wkład młodej polskiej w umocnienie pokojowych sił na świecie — w walce o pokój.

W wykonaniu powyższych zobowiązań bierze udział nie tylko młodzież ZMP-owska, ale cała młodzież polska. Realizacja tych zobowiązań jest jeszcze jednym czynnikiem, cementującym jedność młodzieży polskiej.

Zobowiązania dla uczczenia Zjazdów Wojewódzkich są dowodem, że młodzież docenia wagę i znaczenie obrad wojewódzkiego aktywności swojej produkcyjnej organizacji. Zjazdy wojewódzkie to ważny moment w rozwoju Związku Młodzieży Polskiej. Zjazdy Wojewódzkie bawiem nie tylko dokonują wyboru nowych władz wojewódzkich ZMP — zjazdy wytyczają plany dalszej pracy organizacyjnej wojewódzkich.

Młodzież ZMP-owska i harcerska, młodzież SP i cała młodzież niezrzeszona swym zainteresowaniem Zjazdami Wojewódzkimi, swą pracą dla uczczenia zjazdów, daje dowód pogłębiającej się stałe jedności młodzieży polskiej wokół swej przodkującej organizacji.

S. C.

Wojewódzki zjazd

Tow. Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej

W Łodzi odbył się 1-szy wojewódzki zjazd delegatów Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej.

Referat ideologiczno-organizacyjny wygłosił ob. Pacanowska. W ramach swej działalności, towarzystwo założyło w Łodzi 38 kół. Czynne są zarządy powiatowe w: Piotrkowie, Sieradzu, Łęczycy i Radomsku. W wielu innych miejscowościach zarządy powiatowe i kół miejscowe znajdują się w toku organizacji.

Zjazd powziął uchwałę, zmierzającą do pogłębienia i rozszerzenia działalności towarzystwa.

W najbliższym czasie zarząd wojewódzki nawiąże stały kontakt z Towarzystwem Przyjaźni Czechosłowacko-Polskiej w Bratysławie i Pilźnie.

W skład nowoconstytuowanego zarządu wojewódzkiego weszli m. in.: prezydent Łodzi tow. Minor, literatka Seweryna Szmajewska i wicewójewoda Szaniawski.

Wątek Nr 68 na ławie oskarżonych

Przedza z PZPB Nr 5 — wciąż jeszcze pozostawia wiele do życzenia
Ciekawy przebieg narady produkcyjnej włóknarzy w „Głosie“

Na pierwszej naradzie produkcyjnej, z udziałem pracowników PZPB Nr 5 i PZPB Nr 14 zorganizowanej z inicjatywy „Głosu“, a rozpatrującej sprawę wadliwego wątku satynowego Nr 68, z PZPB Nr 5 towarzysze zwrócili się do Redakcji z prośbą, aby po upływie kilku tygodni zorganizować podobną naradę, w tym samym mniej więcej składzie. „W ciągu kilku tygodni powinny na stałe jakieś zmiany w produkcji „Bawelnianej Piłki“ — argumentowali towarzysze. — Projekt był słuszny. Bowiem wtedy tylko mają sens podobne narady, jeśli przyniosą realny skutek. W tym wypadku chodziło o dokładne sprawdzenie, czy zarzuty, jakie poszczególne tkalnie stawiały przedalini „Bawelnianej Piłki“, pozostają nadal aktualne, czy też zakłady te poprawiły jakość swej produkcji. W tym celu w dniu 18 b. m. w Redakcji „Głosu“ spotkali się znów przedstawiciele PZPB Nr 5, PZPB Nr 2, PZPB Nr 14, PZPB Nr 7 i PZPB Nr 6.

Dalsze zarzuty pod adresem wątku Nr 68
Po przeczytaniu protokołu z ostatniej narady przystąpiono do debaty.

Już z pierwszych głosów, które padły w dyskusji, wyszło na jaw, że wątek satynowy „Bawelnianej Piłki“ wciąż jeszcze wykazuje dużo błędów. Oto doskonała tkacka z PZPB Nr 7, tow. Graczyk pokazuje kilka szpilek, na których widać pojedyncze i pęki.

— Spośród 90 „kopek“, które tkaczka odkłada na deskę, przeciętnie 8 nie nadaje się do dalszej produkcji — oświadcza majster tkacki z PZPB Nr 14 tow. Pawlak. — Przeważnie trafia się zbyt cienki wątek, który nawet wypruć trudno bo „rozlaż się“ i psuje osnowę.

TOW. PAWLAK STWIERDZA, ŻE SUROWIEC DOSTARCZONY DO PZPB NR 5 JEST BARDZO DOBRY I ŻE Z TAKIEJ MIESZANKI MOŻNA WYTWORZYĆ PIERWSZORZĘDNĄ PRZĘDZĘ.

— Jeśli Państwo dają nam dobry surowiec, to obowiązkiem robotnika jest wyprodukować z niego dobry wątek. Zwracamy się jeszcze raz z gorącą prośbą do towarzyszy z „Piłki“, żeby zlikwidowali w przędzy napuszczenia i pojedynczy, żeby czuwal nad pracą młodzieży. A wówczas nasze tkalnie będą mogły wytworzyć dobry towar.

Najbardziej oczywisty dowód błędów w wątku Nr 68 przedstawił tow. Urbanik z PZPB Nr 7. Oto wzdłuż stołów, przy których zasiadali uczestnicy narady, przeciągał nitkę wątku i naprawdę nie trzeba było okularów, aby stwierdzić, jak nierówno i niedbale była ona uprzedzona. Przadki z PZPB Nr 5 uważnie przysłuchują się zarzutom i z zaniepokojeniem oglądają szpilek.

Trzeba stwierdzić pewną poprawę
Niesprawiedliwość było by jednak powiedzieć, że w PZPB Nr 5 nie nie zmieniło się na lepsze. Podkreślili to zebrani na naradzie tkacze i personel techniczny. Inspektor produkcji z PZPB Nr 2 tow. Grezel stwierdził, że ilość peków w przędzy uległa ostatnio pewnemu zmniejszeniu. Zniknęła także t. zw. „lakowatość“ czyli nierówne nawiązanie szpilek. Przedza ma dobrą wytrzymałość. Może jest to zasługa układaczek, ale my lalek ostatnio już nie otrzymujemy. Natomiast nadal otrzymujemy przede wszystkim odcieniaczy, co fatalnie odbija się na ufarbowanym już towarze. Na te same błędy narzeka również kierownik tkalni PZPB Nr 6 tow. Cieplucha.

Tow. Szelest, kierownik tkalni w PZPB Nr 2 słusznie podsunął towarzyszom z „Piłki“ myśl, że nierówne odcienie mogą wynikać z nierównych skrętów. Należy uważać, aby skręty w numeracjach były dobre. Każdy bowiem skręt inaczej przyjmuje farbę.

Głos mają towarzysze z PZPB Nr 5
Oczywiście na pierwszy plan wysuwa się znów zagadnienie młodych przadek. Mówią o tym majster Goliński i tow. Banaś, która skarży się, że część młodzieży nie chce słuchać napomnień starszych, że lekceważą swe obowiązki. Te młodociane robotnice, które chętnie słuchają rad doświadczonych przadek, pracują do brzo. Ale głęboka prawda tkwiła w słowach majstra tow. Arenkiego, który przyznał otwarcie:

— My sami przyzwyczajaliśmy naszych młodych robotników do nie-

zwracania dostatecznej uwagi na zagadnienie jakości. Teraz dopiero trzeba systematycznie, powoli wykorzystać dawne błędy. A więc sprawa młodzieży jest sprawą naszą.

Tow. Arenki oznajmił zebrany, że natychmiast po pierwszej naradzie zaangażowano do pracy w przedalini amerykańskiej na wątku Nr 68 dwie instruktorki. Szkolenie odbywa się więc obecnie w szybszym tempie i napewno przyniesie pożądane rezultaty.

Istnieją także niezależne od robotników przyczyny, utrudniające odpowiedni poziom produkcji. Zdaniem tow. Cholewickiego, nierówne odcienie powstawać mogą już w trzepalni, pozbawionej światła dziennego. Przy świetle elektrycznym trudno odróżnić odcienie bawełny i dlatego może powstać nierówna mieszanina. Nierówności przędzy może także stać spowodowana już we wrzecionach. Jednak w przedalini amerykańskiej najbardziej daje się we znaki brak dobrych cewek oraz słabe sznurki, na których „da wrzeciona“. Sznurki te szybko się rozluźniają, powodując słabsze obroty wrzeciona, a co za tym idzie — inny skręt. Tow. Cholewicki przyznał, że praca przedalini: dużo jeszcze pozostawia do życzenia, że zbyt często zdarzają się wysokie napuszczenia i nierówności przędzy, lecz załoga i kierownictwo dolażą wszystkich starań, aby stałe poprawiać jakość produkcji.

Młodzieży trzeba się opiekować
Nie można pominąć głosu młodej przadki z PZPB Nr 6 tow. Lisak. Odpowiadając na zarzuty, stawiane nieobecnym młodym przadkom z PZPB Nr 5, tow. Lisak podkreśla, że starsze przadki także w dużej mierze ponoszą w tym wypadku winę, często bowiem zdarza się, że starsze pozostawiają młodym nieocześnie maszynę i same nie dają im dobrego przykładu. Wykwalifikowana przadka powinna przede wszystkim świecić przykładem, młodej, zawsze śpieszyć jej z pomocą i ustosunkować się do niej życzliwie.

Dzielimy się doświadczeniem
Tow. Wyrzuc z PZPB Nr 7 i majster przedalini z PZPB Nr 6, tow. Dobrowolska opowiedzieli, w jaki sposób ich zakłady pracy poprawiały swą produkcję, jak dzięki wzmożonej kontroli, rozszerzeniu akcji szkolenia, wysunęły się obecnie na czoło wszystkich łódzkich przedalini.

TOW. BANKOWSKA z PZPB Nr 6, której zespół zdobył pierwszą nagrodę, tow. SZELEST z PZPB Nr 2 wykazali, że w ich zakładach większość młodzieży pracuje doskonale i tworzy kadry najlepszych przedowników pracy. Wypłynęła na to ofiarna praca instruktorów, majstrów tkackich oraz aktywna działalność organizacji ZMP.

Podczas dyskusji mówiono o zadaniach organizacji podstawowych w dziedzinie walki o jakość. Zabrał głos sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej z PZPB Nr 2 tow. Grzesiak i tow. Brudel z PZPB Nr 6. Stwierdzono, że właśnie w PZPB Nr 5 organizacja podstawowa powinna najbardziej interesować się produkcją i energicznie walczyć o poprawę jakości.

Wnioski
Na zakończenie zebrania wysunęli szereg wniosków.
Tow. Mamos przedstawił IK PZPB zalecił towarzyszom z PZPB

Nr 5 stosowanie nowego systemu na puszczaniu, który zlikwiduje zgrubienia. Tow. Marusik przedstawił Centralnego Zarządu Przemysłu Bawełnianego stwierdził słuszność narady i wysunął projekt, aby po pewnym czasie zorganizować następną i zaprosić na nią także młode przadki i obciagaczy. Tow. Marusik podkreślił, że konferencja nie powinna skończyć się w lokalu Redakcji, lecz wyniki dyskusji winny zostać przeniesione na teren zakładów pracy.

Wysunęto również projekt zapoznania młodzieży z pracą innych oddziałów produkcyjnych w celu zbliżenia jej do procesu technologicznego. Przyczyni się to niewątpliwie do poprawy jakości produkcji.

Postanowiono również artykuły na tematy produkcyjne przeczytać w fabrykach w większym gronie robotników.

Wszyscy obecni przyjęli z uznaniem te projekty. Sami zapowiedzieli, że po pewnym czasie stawia się znów w Redakcji naszego pisma, jedni po to, aby wykażać jakie zastrzeżenia mają jeszcze w stosunku do produkcji „Bawelnianej Piłki“, drudzy w celu przedstawienia kolejnego etapu walki o jakość w swej przedalini.

Rozeszli się wszyscy z serdecznym pozdrowieniem — „do zobaczenia na następnej naradzie“.

Spodziewamy się, że na tej naszej ławie Nr 68 opuścił raz na zawsze „ławę oskarżonych“.

Kobieta wzorowym „mężem zaufania“
Jak spełnia swe obowiązki tow. Kowzanowska z PZPB Nr 7

Oddział VI Związku Zawodowego Włóknarzy dopiero 1 listopada rozpoczął szkolenie młodych zaufania. Jest to, naprawdę, bardzo spóźniona akcja. PZPB Nr 7 zorganizowały więc wcześniej taki kurs na terenie swych zakładów. W ten sposób wyszkolono kilku młodych zaufania, czyli grupowych, doskonale spełniających swe zadania.

Jednym z nich jest tow. Kowzanowska, tkaczka, pracująca na czterech krosnach. Gdy tylko w tkalni rozszala się wieść, że ona została mężem zaufania i będzie się opiekować przydzieloną sobie grupą, wnet zaczęto zgłaszać się z różnymi sprawami i kłopotami. Jedne tkaczki skarżyły się, że wątek nie dobry, inne, że osnowa źle nawinięta. W jednej sali było światło elektryczne zbyt słabe. Zwracali się do niej nie tylko członkowie grupy, lecz także inni robotnicy, nawet z przedalini i z oddziałów przygotowawczych. Działo się to tak po prostu dlatego, że tow. Kowzanowska zainteresowała się każdą, najdrobniejszą nawet sprawą i wszystkim starała się dopomóc. Niezadługo przekonano się w fabryce, że tow. Kowzanowska nie jest mężem zaufania „od parady“. Nie było i nie ma takiej instancji w PZPB Nr 7, do której nie zwróciłaby się ona, domagając się wyjaśnienia i pomocy w sprawach produkcyjnych albo też w prywatnych bolączkach robotników.

Niedawno przyszła do niej, pewna przewijaczka z przedalini, skarżąc się, że majster skrzyżował ją za wyłapanie zbyt wielkiej ilości peków. — Gdy tylko miałam chwilę czasu — opowiada tow. Kowzanowska, poszłam do tego majstra i ostro rozmówiłam się z nim. Walczył o to — powiedziałam mu, — aby likwidował błędy w przędzy, a wy utr-

To i ATO

Dla młodzieży — niedozwolone

Przeglądając repertuar kin, łatwo dostrzeżemy uwagi: film dozwolony dla dzieci od lat 6 czy 7, dla młodzieży od lat 12, 14 czy 16. Uwagi powyższe wskazują, że dany film — w przeciwieństwie do filmów przeznaczonych dla dorosłych — jest dostępny, zrozumiały, pożyteczny i dla określonej wyżej grupy naszych młodszych czy starszych, jak się to mówi, milusińskich.

Nie dzieli nas wcale, że podobną specyfikację stosuje się i w innych krajach, np. wezwany, w Niemczech zachodnich. Tam również zabrania się wstępu dzieciom i młodzieży na pewne filmy, inne filmy natomiast oglądać się dozwala. Ciekawi jesteśmy, jak to wygląda w tzw. praktyce? Ano, powiedzmy, został w swoim czasie nakręcony specjalny film z procesu norymberskiego, film o uwalnieniu wychowawczych, przedstawiający wyraźnie winę i zasłużoną karę, wymierzoną czołowym ludobójcom faszystowskim. Ten film pt. „Norymberga — lekcja na dzisiaj“ został ostatnio uznany przez berlińskich adunauerów za „niedozwolony“ dla dzieci i młodzieży. Postawiono się o to „nauczycielstwo“ z anglo-amerykańskich sektorów. „To obraz — powiadają — przeznaczony dla dorosłych, dzieci i młodzieży by go w ogóle nie zrozumiała“.

Nie ulega wątpliwości, iż „pedagodzy“ zachodnio-berlińscy zbyt pesymistycznie oceniają poziom umysłowy powierzonej im do „wychowania“ młodzieży. „Norymberga — lekcja na dzisiaj“ wcale nie jest trudną „lekcją“. Z pewnością dzianina berlińska by ją zrozumiała. Tylko, że, psia-kość, potem gotowa jeszcze — jak to młodzież — uyciągnąć z norymberskiej lekcji pewne wnioski. Co do polityki np. neohiperlouskiego „przodu“ w Bonn. Co do takich „zjawisk“, jak wypuszczenie z kryminału potwora buchenałdzkiego, Hsy Koch, i ponowu na odpowiedzialne stanowisko różnych faszystowskich frankensteinów. Co do rozbięcia Niemiec i nader przykrej okupacji trzoińskiej.

Rzecz jasna, że przy podobnych rozmyślaniach duch młodzieży zaczyna się zwracać o coraz większą siłę w tę stronę, gdzie się buduje nowe życie odradzających się Niemiec, w stronę Niemieckiej Ludowej Republiki Demokratycznej, która wywiera najdalej idące konsekwencje „z lekcji norymberskiej“ i daje gwarancję, że ludobójstwo hitlerowskie nie powtórzy się więcej.

I tego bodaj najulepszej obawiają się „wychowawcy“ z zachodnio-Berlina, robiąc przecznie z „Norymbergi“ podobnie zresztą jak z „Ostatniego Etapu“ — film dla młodzieży „niedozwolony“ i w ogóle zakazany.

E. Tom.

30 tysięcy nowych członków TPPR

Masowe zgłoszenia do Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
W ciągu pierwszych dziesięciu dni Miesiąca Pogłębia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — zanotowano wielki napływ nowych członków do szeregów TPPR. W tym czasie w samej Łodzi wpłynęło 10.930 nowych zgłoszeń. Z terenu województwa łódzkiego napłynęło w tymże czasie 19.560 deklaracji co daje razem ponad trzydzieści tysięcy nowowstępujących. Podkreślić należy również masowy udział chłopów w organizacji nowych kół TPPR. Wymienić tutaj należy szczególnie pracownice kół TPPR we wsiach Bukowiec i Regnów, przodujące w akcji organizacyjnej i tworzące nawet nowe kół w sąsiednich gminach i wioskach. Zgłoszenia napływają stale. Do końca Miesiąca Pogłębia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — spodziewany jest dalszy i jeszcze głośniejszy napływ nowych członków, o czym świadczy ilość zapotrzebowanych w terenie deklaracji, która przekroczyła już siedemdziesiąt tysięcy.

Zakończenie kursu majstrów przedalniczych

Przed kilku dniami odbyło się zakończenie kursu majstrów przedalniczych z Księży Młyna, PZPB Nr 1. Kurs doskonał mistrzów i pod mistrzów prowadzony był przez cały rok. Ukończyło go 27 osób, w tym 5 z wynikiem bardzo dobrym. Są to tow. tow.: Maciejewski, Trojanowski, Kaźmierczak, Łazarek i Grzywożyński. Kurs pozostawał pod opieką dawnej dyrekcji przemysłu bawełnianego. Absolwenci w dniu zakończenia kursu zorganizowali między sobą zbiórkę na Centralny Dom, która przyniosła 4.800 złotych. Wydział szkolenia PZPB Nr 1, rozumiejąc znaczenie podnoszenia kwalifikacji zawodowych robotników i personelu technicznego, organizuje w najbliższym czasie kurs podmistrzów tkackich w Tkalni Nowej, z udziałem 40 osób.

Uczestnicy kursu majstrów przedalniczych w PZPB Nr 1 na „Księżym Młynie“

Tańce i pieśni radzieckie w PZPW Nr 2

Koło Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy PZPW Nr 2 powstało już w 1945 roku. Małe, bo liczące zaledwie 10 członków, dzięki energicznej pracy oddanego swym obowiązkom przewodniczącego, ob. Czesława Jakubowskiego, koło już w pierwszym okresie swego istnienia rozwinęło żywą działalność.

Dziś nasze koło liczy już ponad 150 członków, a jak zwykle w październiku wzmaga swą działalność wprowadzając coraz to nowe formy pracy organizacyjnej. Jedną z takich inicjatyw było zorganizowanie lekcji języka rosyjskiego. Rzecz prosta, że stawiamy w nauce dopiero pierwsze kroki, ale jesteśmy pewni, że po zakończeniu kursu zwiększy się znacznie czytelnictwo pism radzieckich, zwłaszcza wydawanych w języku rosyjskim.

Coż może bardziej zbliżyć i zapoznać nas z krajem socjalizmu, jeśli nie lektura zajmujących książek, gazet i bogato ilustrowanych tygodników. Niewątpliwie zwiększenie kolportażu pism będzie wielkim sukcesem naszego koła.

Gdy mówię już o poznaniu kultury radzieckiej, trudno pominąć sprawę pięknej akademii, która od-

była się u nas 16 bm. ku uczczeniu 32 Rocznic Wielkiej Rewolucji. Zebrani z zainteresowaniem wysłuchali referatu, a następnie długo oklaskiwała piękne tańce radzieckie w wykonaniu baletu dziecięcego.

Święty Biurokracy w powiecie wieluńskim

Pracownicy PMS utrzymują stałą łączność ze wsią Krzyworzeczki, pow. wieluńskiego. Ekipa nasza w ciągu kilku niedziel z rzędu wyjeżdżała do tej wsi wraz z lekarzem i zespołem teatralnym. Podczas naszego ostatniego pobytu z rozmów z chłopami dowiedzieliśmy się, że największą bolączką wsi jest właśnie brak lekarza. Chcąc dostać się do lekarza chłopi muszą jechać 3 do 4 godzin wozem. Jednak na tym nie kończą się utrapienia mieszkających Krzyworzeczki. Służba weterynaryjna nie występuje, co jest wielką stratą dla zwierząt. Chłopi narzekają też na miejscową spółdzielnię Samopomocy Chłopskiej, która w żaden sposób nie może przystosować swych zamówień do pór roku. Kiedy chłopci potrzebują nawo-

zów sztucznych do siewów jesiennych, spółdzielnia sprowadza nawozy wiosenne, wiosną natomiast w spółdzielni można nabyć tylko nawozy zeszłoroczne do siewów jesiennych. Podobnie przedstawia się sprawa z odstawianiem lnu, który miejscowi chłopcy uprawiają na dość dużą skalę.

Otoż, kiedy chłopci przywieźli len do Wielunia, w myśl zarządzenia — nie było komu przyjąć tego lnu. Po długich ich wędrówkach od PZGS do Samopomocy Chłopskiej, poleciono wreszcie „chłopom zawieźć len na drugie miejsce, oddalone o 10 kilometrów, gdzie przyjęto len dopiero po interwencji M. O.

Wiktora Latocha korespondent fabryczny „Głosu“ z PZPW Nr 2

Nasi korespondenci fabryczni piszą

PIERWSZY RACJONALIZATOR w PZPB Nr 39

Doniosłe ulepszenia tow. Brzozowskiego

Ruch racjonalizatorski rozwija się coraz bardziej i przybiera wciąż nowe formy. Wykorzystując swą wiedzę i doświadczenia, fachowcy i przodownicy pracy z PZPW Nr 39 zmierzają nie tylko do usprawnienia produkcji, lecz również do uwolnienia i poświęcenia zagadnieniu bezpieczeństwa i higieny pracy.

które zle i dlaczego. Tow. Kowzanowska potrafi tak świadomie powierzoną jej pieczę robotników, tak przekonać ich o konieczności przedterminowego wykonania planu, że w sobotę wszyscy pracowali o dwie godziny dłużej, aby w ten sposób nadrobić zaległości. Na każdą uroczystość grupa tow. Kowzanowskiej przybywa w pełnym składzie. Tow. Kowzanowska spełnia swą funkcję męża zaufania w sposób wzorowy. Tak właśnie powinny być zorganizowane grupy związkowe. Szkoda tylko, że poszczególne oddziały związków zawodowych zbyt opieszale przeprowadzają szkolenie aktywny związkowego. Czas najwyższy, aby każda fabryka posiadała dobrze wyszkolone kadry aktywistów, troszczących się o potrzeby robotników i o dobro produkcji.

M. S.

Wyrazem tej troski jest właśnie ulepszenie tow. Henryka Brzozowskiego, który zastosował przy krosnach urządzenie, pozwalające na zastrzymanie i uruchomienie krosna równie od strony osnowy, a nie jak dotychczas, tylko z jednej strony warsztatu.

Właznik i wyłącznik, zastosowany przez tow. Brzozowskiego, uznany za stał przez Zakładową Komisję Usprawnień za praktyczny. Właznik ten umożliwia tkaczowi zatrzymanie lub uruchomienie krosna w każdej chwili. Tkacz, znajdujący się przy osnowie — w celu powiązania porwanych nitek osnowowych chce uruchomić krosno — nie traci czasu na jego obejście. Dzięki temu zwiększa się odczywiście wydajność jego pracy.

Natychmiastowe zatrzymanie krosna wywiera również dodatni wpływ na jakość produkowanego towaru, ponieważ pozwala tkaczowi na swobodniejszy wkład w produkowaną tkaninę i uniknięcie błędów, wreszcie zwiększa bezpieczeństwo pracy tkaczy.

To na pozór drobne, lecz doniosłe ulepszenie powinno być zastosowane we wszystkich zakładach przemysłu włókiennego, tym bardziej, że koszt takiego urządzenia jest minimalny.

Tow. Brzozowski udoskonaleniem swym zasłużył na miano pierwszego racjonalizatora w PZPW Nr 39, zdobywając jednocześnie uznanie załogi i premie w wysokości 30.000 zł.

Wierzymy, że przykład tow. Brzozowskiego ożywi ruch racjonalizatorski w naszych zakładach, że coraz więcej projektów znajdzie się w skrzynkach racjonalizatorów.

J. Olkusz korespondent fabryczny „Głosu“ z PZPW Nr 39

Nowy sprzymierzeniec obozu pokoju

Jak powstała Demokratyczna Republika Niemiecka

(Od specjalnego korespondenta „Głosu“)

Berlin — w październiku

Dla należytej oceny i właściwego zrozumienia wagi wydarzeń, które rozegrały się w Berlinie dnia 7 października i położyły podwaliny pod gmach Demokratycznej Republiki Niemieckiej, należy raz jeszcze rzucić okiem w kierunku Niemiec Zachodnich i zbliżyć przyrzeczyć się partiom i ludziom, działającym w Bonn.

Pogrobowcy hitleryzmu

O zaczepnej postawie Adenauera pisał już niejednokrotnie; ten tak bardzo „niepodległy” kanclerz operetkowej republiki składał uroczyste zapewnienia, że nie odda „żadnego z b. miast niemieckich” ale bez szemrania godzi się na wydanie całego niemieckiego przemysłu w ręce amerykańskie.

Przywódca Niemieckiej Partii Pracy dr Meißner, ściśle sprzymierzony z katolickim Adenauerem, poszedł jeszcze dalej: oświadczył, że otwarcie na konferencji prasowej, że partia jego uznaje „ogólnych zasadach” dawny program partii hitlerowskiej, zaś obecny na tym samym posiedzeniu poseł Richter, dawny aktywista przywódcy „Sudetendeutsche” — Henleina zawołał, że „układ

monachijski powinien obowiązywać na nowo”.

W tym samym Bonn działa „mini ster dla spraw uchodźców” — Lukaschek, który w udzielonym ostatnio wywiadzie prasowym oświadczył, że nie: moje ministerstwo uczyni wszystkiego, co tylko jest możliwe, aby umożliwić wysiedlenie szybki powrót na te ziemie, które w roku 1938 leżały w obrębie granic niemieckich”.

Odpowiedź mas ludowych

siewcom szowinizmu

I otóż w dniu 7 października przeciwko i na przekór tej całej, przetrzanej jadem rewizjonizmu szowinistycznej kłacie, powstała na uroczystym posiedzeniu w wielkiej sali Niemieckiej Komisji Gospodarczej z woli mas robotniczych strefy radzieckiej, twórcze przez najbardziej światłych i postępowych obywateli nowe prawdziwie suwerenne państwo. „Jak głosi jego pierwszy manifest, na czoło swych zadań stawia ono walkę z podżegaczami wojennymi i zakazuje prowadzenia jakiegokolwiek propagandy wojennej w prasie lub w radio.

Państwo to bez zastępcy — już w godzinie swych narodzin uznało Odrę-Nysę, jako granicę, łączącą dwa sąsiadujące ze sobą narody w pokojowym współżyciu, gdyż we współpracy ze Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej widzi ono zapewnienie swej własnej niepodległości i swego dobrobytu.

Akt Berliński z dnia 7 października

Akt Berliński z dnia 7 października poprzedził dwa lata niemiłosiernie, prowadzonej konsekwentnie przez Niemiecką Radę Ludową walki o zjednoczenie kraju, o demokrację i o pokój; nie ominęło żadnej okazji międzynarodowej, żadnego spotkania „wielkiej czwórki”, żadnej konferencji w sprawie Niemiec, aby nie żądać uporczywie i niezmordowanie spełnienia układów poczdamskich, systematycznie ignorowanych przez mocarstwa zachodnie.

Niemiecka Rada Ludowa miała za sobą potężne poparcie niemieckich mas ludowych: świadczyło o tym 15 milionów podpisów, zebranych w pięciu dniach na rzecz jednolitego Niemiec, przeprowadzonym w ubiegłym roku w strefie radzieckiej Niemiec i w wschodnim Berlinie. W Niemczech Zachodnich bowiem i w zachodnim Berlinie obowiązywał surowy zakaz zbierania podpisów, ba! aresztowano za to, tak wielką była obawa, aby dzieło utworzenia zjednoczonych, demokratycznych i pokojowych Niemiec nie doszło do skutku.

Nawet ostatnio próbowała Niemiecka Rada Ludowa porozumienia z zachodem, wysyłając do Rady Parlamentarnej — poprzedniczki „parlamentu” w Bonn, zaproszenie na odbycie wspólnej konferencji w kwietniu br. Zaproszenie pozostało bez odpowiedzi, gdyż separatysty zachodnio-niemieccy otrzymali rozkaz polecający utworzenie odrębnego „państwa”, jako „środkowo-europejskiej bazy wojującego imperializmu.

Zwycięstwo niemieckiej

myśli postępowej

W dniu 7 października zakończono dwuletni okres walki o pokój; zakończono go zwycięstwem niemieckiej

myśli postępowej, gdyż choć władza nowego państwa będzie rozciągała się praktycznie tylko na obszar wschodnich Niemiec, ale duch jego ustaw i postanowień będzie promieniował na całe Niemcy. Masy robotnicze Zachodnich Niemiec, mimo wszelkich złowrogich podszeptów, nie czego bardziej nie pragną, jak chleba, spokoju i pewności jutra.

Dla nas wydarzenia w Niemczech mają specjalne znaczenie z tego względu, że na czele nowej demokratycznej republiki stanęli, w przeciwieństwie do chwalców hitlerizmu z Bonn, ludzie zaprawieni w walkach

rewolucyjnych, demokraci, z których nie jeden sam na sobie doznał skutków reżimu faszystowskiego.

Tylko tacy ludzie mogli uznać w konstytucji „szerzenie nienawiści rasowej i religijnej, podżeganie do wojny i bojkotowanie demokratycznego ustroju” za zbrodnię przeciw państwu (art. 64). Tylko tacy ludzie stojąc twardo na gruncie układów poczdamskich, potrafili doprowadzić do rzeczywistej demilitaryzacji i denazyfikacji Niemiec i zagasić płomień nowego „Fackelzugu” rewizjonistycznych hasel, który wyruszył z Bonn.

Sprawa przyszłości Niemiec znalazła się w dobrych rękach.

Leopold Marschak

Nowy film radziecki „Konstanty Zasłanow”

Na zdjęciu — scena w parowozowni. Hitlerowcy żądają, by Zasłanow, kierownik parowozowych brygad w parowozowni Orsza wyjaśnił przyczynę pęknięcia kotłów. (Dywersja była zorganizowana przez Zasłanowa i członków jego konspiracyjnej grupy). (Foto AR)

Dzieje bohaterskiej pracy i walki

Stalingradzka Fabryka Traktorów im. Dzierżyńskiego

Jak zaczarowani spoglądamy na olbrzymie wrota — z których co kilka minut wyjeżdża gotowy, nowy traktor. Stalingradzka Fabryka Traktorów zdumiewa zwykłego śmiertelnika swym ogromem. Trudno wprost sobie wyobrazić, że oglądane przez nas zakłady w tak szybkim tempie powstały z gruzów. Bo hitlerowcy zamienili fabrykę w jedno rumowisko, podobnie, jak i całe miasto, lecz wystarczy jedna rozmowa z robotnikami lub majstrami, aby zrozumieć ów „cud” tak rychłego odrodzenia się zakładów.

Fabryka powstawała dwa razy. Dwa pokolenia robotników tu pracują — dwa pokolenia bohaterów, budowniczych i obrońców.

Pierwsze życie Fabryki Traktorów

P o raz pierwszy fabryka została powołana do życia w 1928 roku. Stalingrad stał się wówczas ośrodkiem uwagi całego kraju. Od rozwoju tej fabryki zależały by sukcesy i rozwój kolektywizacji. Bez traktorów bowiem nie ma budownictwa socjalistycznego na wsi.

Fabrykę zbudowali entuzjaści, młodzi inżynierowie i robotnicy z wielu miast, którzy masowo przybywali do Stalingradu. Socjalistyczne współzawodnictwo objęło niemal wszystkich robotników. Amerykańska firma projektowała jakąś pracę na 168 dni. Robotnicy postanowili wykonać ją w ciągu 58, a wykonali w przeciągu 28 dni. Budowy fabryki nie przerywało nawet zima — chociaż zima w Stalingradzie była w owym roku szczególnie ostra.

Do Stalingradu przyjeżdżały setki delegacji z różnych kolechozów, aby na własne oczy obejrzeć traktory. Obejrżeli, i uwierzyli.

1-go maja 1930 roku budowa fabryki została ukończona. Zakłaga otrzymała Order Sztandaru Pracy. Stalingradzka fabryka była szkołą dla wielu tysięcy młodych robotników. Tu powstawały pomysły — rozdzieli się racjonalizatorzy. Ciągłe ulepszenia typ traktorów — zwiększono produkcję. W 1932 r. przestano już importować traktory. Marzenie Le

Traktory radzieckie pracują nie tylko przy orce i siewie. Na ilustracji widzimy traktor elektryczny przystosowany specjalnie do wykończenia drzewa z odwiecznych borów.

nina o 100 tysiącach traktorów zięli się — plan Lenina zrealizowano z olbrzymią nadwyżką.

Front wojny w fabryce

W przeciągu pierwszych 8 miesięcy wojny produkcja podwoiła się. Robotnicy czuli się tak, jak żołnierze na froncie. Bronili swego kraju przed najazdem hitlerowskim.

W książce „Dwa życia Stalingradzkiej Fabryki Traktorów” autor podaje charakterystyczną rozmowę telefoniczną między robotnikiem Miedukowem a przyfrontowym żołnierzem Surkowem.

— Surkow — „Ja zniszczyłem już 113 faszystów”.

— Miedukow — „Ja pracuję w kuźni i wyrabiam 480 procent”.

— Surkow — „Jak w fabryce z przysposobieniem Wojskowym”.

— Miedukow — „Jestem szeregowym żołnierzem. Uczę się walczyć karabinem”.

Pracowali i uczyli się walczyć bronią — pracowali dla frontu i wkrótce sama fabryka stała się frontem. Robotnicy wykazywali nie mniej hartu, odwagi i poświęcenia od żołnierzy radzieckich na wszystkich innych frontach.

Dwa pokolenia broniły fabryki i miasta. Stary partyzant — uczestnik obrony Carycyna, mechanik Aleksy Iwanow z synem Wikto

rem, mistrz Moskalew, Gonczarew i wielu innych już ranieli nie chcieli opuścić fabryki i tereanu walk. W Stalingradzie zginęła podczas bitwy najlepiej pracująca w przemyśle stalowym kobieta — Olga Kowalewa.

Robotnicy zmienili warsztaty na okopy i bohatersko walczyli o swe zakłady i swe miasto. Fabryka wydała wielu bohaterów. Młodzi inżynierowie — dzieci robotnicze, okazali się świetnymi dowódcami. Fabryka pracowała, chociaż bomby padały wokół niej. Dużo było zabitych i rannych — pozostali nie przestawali pracować. Na froncie potrzebne były żołnierze — ta świadomość dodawała odwagi i rodziła prawdziwych bohaterów. Niektórzy oddali życie za

ne paliły się — gaszono ogień i pracowano dalej. Wreszcie po wielomiesięcznym bombardowaniu artyleryjskim i lotniczym fabryka stopniowo zamieniła się w kupę gruzów.

Drugie życie Fabryki Traktorów

2 lutego 1943 roku skończyły się operacje wojenne na froncie stalingradzkim i niemal tego samego dnia przystąpiono do odbudowy Fabryki Traktorów. Robotnicy mówią „odbudowa” i śmieją się przy tym. To nie była odbudowa ani budowa. To było zupełnie coś innego. Z każdego kąta czyhała śmierć. Fabryka była zaminowana i przedstawiała sobą kupę spalonego żelazniwa. Fabryka była śmiertelnie ranna i robotnicy, którzy ciągnęli do swych warsztatów ze wszystkich stron kraju, postanowili przywrócić ją do życia. Przybyli tu nie tylko dawni robotnicy. Na pomoc bohaterskiemu miastu nadeszła młodzież z całego Związku Radzieckiego. Odbudowa zakładów stała się sprawą honoru radzieckiego człowieka. Pierwszego czołg nosił nazwę „Odpowiedź Stalingradu”. Za szybką swą odbudowę fabryka otrzymała order „Czerwonego Sztandaru”.

Oglądamy zakłady i rozmawiamy z robotnikami. Pracuje tu wiele kobiet i młodzieży. Co drugą z kobiet opowiada dzieje swego warsztatu i niemal każda robotnica czy robotnik stracił kogoś ze swej rodziny. O swej fabryce i mieście mówią z uzasadnioną dumą. Oprawdają po przebiegłych salach „Domu Kultury”. Pokazują nam zdaleka, jak rosną domy mieszkalne i parki stalingradzkie. Zatrzymali wroga — zniszczyli go. Uratowali nie tylko swój kraj od barbarzyńskiego najazdu. Uratowali także nasz kraj, naszą kulturę, nasze dzieci.

O tym pamiętaliśmy, patrząc w skupione twarze robotników stalingradzkich.

B. Beatus.

Więści z kraju

W TATRACH POJAWIŁY SIĘ ORY

W Tatrach polskich pojawiły się dawno niewidziane orły skalne. Służba leśna Tatrzańskiego Parku Narodowego zaobserwowała dwie pary orłów na Hali Pyszniej i w Dolinie Pięciu Stawów.

O istnieniu gniazd orłów polskiej stronie Tatr świadczą również znalezienie w lesie pisknięcia orła, które wypadło z gniazda w czasie wichury.

Młode orłatko, nie umiejące jeszcze latać, chowane jest w specjalnym pomieszczeniu w budynku dyrekcji Tatrzańskiego Parku Narodowego w Zakopanem. Kiedy młody orzeł nauczy się latać, zostanie wypuszczony na wolność.

RYBACY OFIAROWALI 100 TYS. ŻŁ NA ŚWIETLICE DLA ŻOŁNIERZY W. O. P.

Dla zadokumentowania swych usług dla Odrodzonego Wojska Polskiego, rybacy helscy zebrali we wrześniu rb. około 100 tys. żł, które przeznaczyli na urządzenie świetlicy i zakup biblioteki dla jednostek Wojska Ochrony Pogranicza.

POŁOWY MORSKIE NA POMORZU ZACHODNIM

Na skutek panującej mgły na Zalewie Szczecińskim i morzu połowy ryb są chwilowo utrudnione. Niemniej rybacy przeprowadzają połowy na ławicy kołobrzesckiej i słupskiej, natrafiając na obfite zbiorowiska ryb. Przeciętnie z jednodniowego połowu kuter przywozi 1000 kg ryb.

ZEOŁA SUROWCÓW OGNIOTRWAŁYCH ODKRYTO W POWIECIE OPCZYŃSKIM

W powiecie opoczyńskim przeprowadzono w sezonie letnim rb. poszukiwania nowych złóż surowców ogniotrwałych.

Ekipy poszukiwawcze, w wyniku przeprowadzonych prac, natrafili na bogate złoża gliny ogniotrwałej.

W lipcu br. ogłoszona została „Uchwała Komitetu Centralnego PZPR o pełnym wydaniu Dzieł Lenina i Stalina w języku polskim”. Zgodnie z tą Uchwałą Wydawnictwo „Książka i Wiedza” winno przystąpić natychmiast do tej pracy. „Dzieła Lenina i Stalina” — czytamy w uchwale — stanowią bezcenną skarbnicę wiedzy marksistowsko-leninowskiej, w oparciu o którą musi dokonać się wychowanie naszych kadr partyjnych w duchu ideologii marksizmu-leninizmu”.

Przełumaczenie i wydanie Dzieł Lenina i Stalina — to ogromna praca wymagająca kilkuletniego dużego wysiłku. „Książka i Wiedza” przystąpiła już do tej pracy i do końca roku ukaże się jeden tom Dzieł Lenina („Materializm a empirio krytycyzm”) i dwa tomy Dzieł Stalina. Ale to jest mała cząstka ogromnego dorobku Lenina i Stalina: IV rosyjskie wydanie Dzieł Lenina zakrojone jest na 40 tomów (dotychczas ukazało się już 25 tomów), a z dzieł Stalina, mających objąć 16 tomów, ukazało się dotąd w języku rosyjskim 12 tomów.

Jak przedstawia się jednak dotychczasowy polski dorobek wydawniczy Dzieł Lenina i Stalina? Wszak od pierwszej chwili uzyskania niepodległości zaczęliśmy wydawać poszczególne prace i możemy już dziś pochwycić się pewnymi rezultatami w tej dziedzinie. Mo

Dzieła Lenina i Stalina-po polsku

żemy nawet z dumą stwierdzić, że obóz rewolucyjny w Polsce potrafił, mimo prześladowań sanacji, wydać pewną ilość Dzieł Lenina i Stalina w okresie międzywojennym. W 1925 r. w komunistycznym wydawnictwie „Książka” (w Warszawie na Kruczej) ukazała się praca Lenina „Państwo a rewolucja”; w roku 1930 ukazała się praca Józefa Wissarionowicza (aby nie narażać się na konfiskatę musiano ukryć na zwisko Stalina), „Marksizm a kwestia narodowa”.

W latach 1932 — 1935 „Tom” (komunistyczna księgarnia w Warszawie na Lesznie) otworzona na miejsce zlikwidowanej przez policję „Książki” wydała 4 duże tomy Lenina z zamierzonego 6-cio tomowego wydania Dzieł wybranych. Prócz tego przekazały do Polski przez kordon Dzieł Lenina i Stalina wydawane przez Polaków w Związku Radzieckim. Jednak dopiero w Polsce Ludowej działalność wydawnicza Dzieł Lenina i Stalina nabrała prawdziwego rozmachu. Pracę tę od pierwszej chwili podjęła „Książka” najpierw w Łodzi, potem w Warszawie.

Pierwsze lata powojenne przyniosły nam szereg prac w tej dziedzi

nie. W r. 1945 ukazały się m. in.: książka Lenina „Dwie taktyki socjalistycznej” i „Dzieciła choroby lewicy w okresie międzywojennym”. Książki te ukazały się w ogromnych — jak na polskie stosunki wydawnicze — owoce czasu — nakładach: 10 — 20.000 egzemplarzy. Jednak miarą rozmachu wydawniczego w tej dziedzinie są cyfry osiągnięte w ostatnich latach. I tak np. pierwsza z wymienionych tu książek osiągnęła do końca 1949 r. 200.000 egz. nakładu, a druga 270.000 egz.

Podobnie broszura Stalina „O materializmie dialektycznym i historycznym” osiągnęła do końca br. 270.000 egz. nakładu, a Stalina „Zagadnienia leninizmu” dojdą w końcu br. do 320.000 egz.

Co wpłynęło na tak ogromny wzrost zainteresowania dla dzieł Lenina i Stalina szczególnie w ostatnich czasach? Decydującym czynnikiem są nasze dotychczasowe osiągnięcia we wszystkich dziedzinach życia, fakt, że przystępujemy do budowy fundamentów socjalizmu w Polsce. Uchwała KC stwierdza: „Wychowanie kadr partyjnych w duchu ideologii marksizmu-leninizmu jest zasadniczą przesłanką wykonania wielkich zadań historycznych stojących przed PZPR”.

Osiągnięcia te sprawiły, że obserwujemy nieznany przedtem w takich rozmiarach wśród mas partyjnych, a także części bezpartyjnych, pęd do podniesienia poziomu ideowego, do pogłębienia wiedzy marksistowskiej. Potężnym bodźcem w kierunku pogłębienia ideologii marksizmu-leninizmu było wydanie w Polsce (1948—1949) „Krótkiego Kursu Historii WKP(b)” Stalina — (dotychczas w nakładzie 1 milion 200.000 egzemplarzy).

Odtąd wielotysięczne nakłady Dzieł Lenina i Stalina nie są już czymś niezwykłym. Ukazuje się Lenina — „Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu”; Lenina — „Marks, Engels, Marksizm”; Lenina zbiorok „O związkach zawodowych” i in., z których każda do końca br. przekroczy nakład 200 tys. egz. Poza tym wydany zo

stał Lenina zbiorok — „O literaturze”; Lenina — „Co robić? Stalina — „Marksizm a kwestia narodowo-kolonialna” (zbior), broszura Stalina — „Międzynarodowy charakter rewolucji październikowej” i in.

Niektóre z wymienionych tu książek ukazały się w pięknej szacie wydawniczej. I tak wydano w pięknej, estetycznej oprawie dzieło Stalina, zbiór jego wykładów z r. 1924, wydane u nas w kwietniu br. z okazji 25-lecia — „O podstawach leninizmu”, w równie pięknej szacie ukazał się zapowiadany na koniec br. pierwsze dwa tomy zbiorowych Dzieł Stalina i tom Lenina; tudzież „Zyciorys Lenina” i „Zyciorys Stalina” i inne.

W r. 1949 prócz szeregu prac Lenina i Stalina, które bądź to już ukazały się, bądź też ukażą się do końca roku (jak zbiorok Lenina „Ekonomia i polityka w epoce dyktatury proletariatu” oraz inne zbiorki: Lenina — „Rewolucja proletariacka a renegat Kautsky” i inne, Stalina — „Anarchizm czy socjalizm” i inne) — zaczęła ukazywać się skromna na pozór, ale bardzo cenna i pożyteczna biblioteczka pt. „Mała Biblioteczka Marksizmu-Leninizmu”. Oddaje ona ogromne usługi studiującym Historię WKP(b).

Dotychczas ukazało się 15 numerów, każdy z nich zawiera lekturę pomocniczą do któregoś z rozdziałów tej książki, każdy zaopatrzony jest w dużą ilość objaśnień, które ogromnie ułatwiają uczenie się Historii WKP(b).

Polskie pełne wydanie Dzieł Lenina to, jak powiedzieliśmy, praca zakrojona na szereg lat. Jednak, by zaznaczyć się z podstawowymi pracami Lenina, masy pracujące Polski nie będą musiały tak długo czekać. Jeszcze przed końcem br., a najpóźniej z początkiem następnego roku ukaże się nowe polskie wydanie Dzieł Wybranych Lenina w 2 grubych tomach (przeszło 1000 stron każdy), zawierające najważniejszą jego pracę, poświęconą obronie socjalistycznej ojczyzny, pracę z okresu zagranicznej interwencji zbrojnej i wojny domowej. Dzieła te ukażą się w nakładzie 100 tys. kompiętów.

W 5-ym roku Polski Ludowej możemy więc wykonać się niemalym dorobkiem w dziedzinie wydawniczej dzieł Lenina i Stalina. Stojmy jednak nadal w obliczu ogromnego zadania. Wydawanie poszczególnych dzieł klasyków marksizmu winno być nadal kontynuowane, powiada uchwała KC PZPR.

Kronika Tomaszowa

KOMU WINSZUJEMY

Czwartek, dnia 20 października
1949 r.
Dziś: Janka

WAŻNIEJSZE TELEFONY

4 — Dworzec Kolejowy
47 — Milicja Obywatelska
51 — Straż Pożarna
305 — Straż Pożarna (dzwonić
tylko w wypadku pożaru).

ADRES REDAKCJI:

R. S. W. „Prasa”, Plac Kościuszki 16, tel. 2-50, godziny
przyjęć 10 — 12.

Do pracy staje czynnik społeczny

Wyniki niedzielnej akcji

prac remontowo-budowlanych i drogowo-ziemnych

Udział czynnika społecznego w akcji remontowo-budowlanej na terenie naszego miasta, zapowiadaliśmy naszym niedzielnym artykułem. W dniu wczorajszym zamieściliśmy fragmentaryczne sprawozdanie z prac, jakie przeprowadzili w ciągu niedzielnej przedstawiciele załogi Zakładów Przemysłu Węglanego Nr 29. Dziś — posta-

ramy się zamknąć całokształt obramy wszystkich robót, jakie w dniu tym były prowadzone w Tomaszowie. Rozmach tych prac nie ulegał żadnej wątpliwości dla tych, którzy w godzinach przedpołudniowych, a na niektórych odcinkach i popołudniowych widzieli pracujące dziesiątki osób. Robotnicy tomaszowscy w dzień

wolny od pracy stanęli do roboty, by nie tylko przyspieszyć tempo prowadzonych prac, ale równocześnie przez swój udział zaoszczędzić z przeznaczonych sum poważne kwoty, które będzie można obrócić na dalsze remonty i dalszą pracę nad poprawą warunków lokalowo-mieszkalnych, nad poprawą dróg i ulic naszego miasta.

Mamy właśnie przed sobą sprawozdanie cyfrowe z wykonanych robót. Sprawozdanie, które mówi o udziale blisko 700 ochotniczo zgłoszonych do pracy osób, nie włączając w to lokatorów domów w których roboty były prowadzone.

Przy ul. Projektowej — 17 robotników budowlanych z PFSJ Nr 1 wyreperowało 12 metrów bieżących rynien spustowych i ułożyło 40 m. podścielaczów drewnianych na stronie strychowym.

Przy ul. Zymierskiej 17 — 26 robotników ułożyło 80 metrów kwadratowych polepy, wymurowało dół kloaczny i wybudowało nowe ubikacje z pustaków betonowych.

Przy ul. Grunwaldzkiej 32 — 30 robotników wymurowało dół kloaczny, rozebrało stare, murywane ściany przy ubikacjach, pokryło komórkę nowym dachem, pokryło dach papą, wyreperowało 10 m. rynien spustowych, wykonało nową bramę wjazdową i wyreperowało ogrodzenia.

Roboty ciesielskie i murarskie przy remontowaniu budynków prowadzone były przy ul. Zymierskiej 21, Zymierskiego 58, Plac Kościuszki 10, 13 i 27, przy ul. Zgorzeleckiej 9.

W posesji przy ul. Fabrycznej Nr 3 — 21 robotników z PZPW Nr 27 wykończyło dach nad pralnią, pokryło go papą i zasmarowało smołą, nasłonięto dach oficyny, wyreperowano, pokryło papą i nasłonięto dach budynku frontowego, wyremontowano komórkę, ułożono wjazd z gruzu —

betonu. Równolegle do tych prac — pracowali w ciągu dnia — robotnicy warsztatów miejskich i magazynów, betoniarni miejskiej, robotnicy plantacji miejskich.

Osobnym odcinkiem były roboty drogowe — ziemne, w których wzięło udział 438 osób z następujących urzędów i instytucji — Zarząd Miejski, Urząd Zatrudnienia, Urząd Pocztowy, Skarbowy, Ubezpieczalnia, PUR, Narodowy Bank Polski, Państwowy Bank Rolny, PCH, PSS, Inspektorat Pracy, Centrala Handlu Chemicznego, Związek Pracowników Finansowych, PZGS, brukarze i robotnicy Zarządu Miejskiego, robotnicy Betonarni Miejskiej, członkowie Stronnictwa Ludowego i członkowie Miejskiej Rady Narodowej.

Co zrobiono?

Też cyfry: na ul. Nowowiejskiej ułożono 10 metrów kwadratowych bruku, zerwano 400 metrów kwadratowych starego bruku, ułożono 100 m. bieżących krawężników, przeniesiono 100 m. bieżących toru kolejki wąskotorowej, przywieziono 50 metrów sześciennych kamienia z ul. Głównej, przywieziono 100 m. sześciennych piasku.

Na ul. Garbarskiej — zerwano 300 metrów kwadratowych bruku, rozplantowano 1.000 metrów sześciennych piasku, ułożono 20 m. sześciennych kamienia pod plantację.

Na ul. Głównej ułożono 100 m. kwadratowych płyt chodnikowych.

W tym są tylko cyfry. Może suche cyfry, do których dorzucić możemy jeszcze jedną, że na różnych odcinkach okres pracy trwał od 8 do 10 godzin.

W wyrach tych tkwi głęboki sens społeczny i polityczny. Na momenty te zwrócono szczególną uwagę w czasie wiecu, jaki na zakończenie robót odbył się na miejscu przy ul. Nowowiejskiej. W przemówieniach, jakie wygło-

sili: prezydent miasta tow. Mazurek, I-szy sekretarz Miejskiego Komitetu PZPR tow. Balcerski i przewodniczący MRN — tow. Ziełinski, podkreślając znaczenie bezinteresownego udziału w pracach setek osób spośród świata pracy — mówcy stwierdzili, iż właśnie w ten sposób, właśnie taką postawą dajemy odpowiedź na szczucia i podżegania wojenne, że właśnie naszą pracą, naszą pracą wnosimy wkład w ogólnowiatową walkę o pokój.

Akcja niedzielna nie była pierwszą tego rodzaju akcją na terenie Tomaszowa i nie była ostatnią. Jeszcze nie raz stanęliśmy do pracy dla naszego wspólnego dobra. A poświęcając swój wolny czas dla ogólnospołecznych robót, pamiętajmy zawsze o tym ich podwójnym aspekcie: społecznym i politycznym.

Dorożkarze tłumaczą się

W związku z felietonem, drukowanym przed kilkoma dniami i li stem, opublikowanym w ubiegłym tygodniu, a mówiącym (tak, jak i felieton) o niemożności korzystania z dorożek, mimo, iż sto ją one na postoju przy Placu Kościuszki — Wydział Administracyjny Zarządu Miejskiego przeprowadził w wymienionych sprawach dochodzenia, które wykazały, iż w wypadku, o którym mówił list naszego czytelnika — właściciele dorożek formalnie byli w porządku, na dowód czego przynieśli piśmienne zaświadczenia, iż w wymienionym dniu byli zamienieni na godzinie 17, co spowodowało o godz. 16.30 odmowę jazdy na dworzec. Tego rodzaju sytuacja powtarza się w każdą sobotę w związku z wszelkiego rodzaju uroczyściami rodzinnymi (śluby), toteż radzimy podążającym w ten dzień na dworzec z góry rezygnować z dorożek w godzinach między 16 i 19.

Właściciele dorożki wymienionej w felietonie, również próbował tłumaczyć się, że był zamówionym, choć argumentu tego nie przytaczał w momencie, gdy autor felietonu prosił o jazdę na dworzec.

Mamy nadzieję, że w wyniku przeprowadzonego dochodzenia — właściciele tych jedynych środków lokomocji, jakimi są dorożki — będą w przyszłości bardziej ogólni przy odmowach jazdy na dworzec kolejowy.

Złóż ofiarę na Odbudowę Warszawy

gólnych formacji rozwoju społeczeństwa. Dyskusja była ożywiona i utrzymywana na wysokim poziomie, głos w niej zabierało wielu towarzyszy. Dyskusja, jaka toczyła się podczas seminarium, dając gwarancję, iż wykłady na kursach będą na poziomie i wzbudzą one ciekawość słuchaczy i powszechne zainteresowanie.

CENNIK OGŁOSZEŃ

W DZIENNIKU „GŁOS TOMASZOWSKI”

Za jednostkę obliczeniową dla ogłoszeń wymiarowych przyjęto 1 mm przez szerokość 1 łamu (szpalty). W tekście i za tekstem — 6 łamów po 45 mm.

Wielkość ogłoszeń	Za tekstem	Nekrologi	Drobne
od 1 do 100 mm	70 zł	70 zł	30 zł
od 101 do 200 mm	110 zł	110 zł	— zł
od 201 do 300 mm	160 zł	160 zł	— zł
powyżej 300 mm	200 zł	200 zł	— zł

Ogłoszenia tabelaryczne, bilanse i kombinowane o 100 proc. drożej.

Pierwszy numer — słabiutki

Samorządowców stać na lepszą gazetkę ścienną

Gazetki ściennie w ciągu ostatniego roku zdobyły sobie pełne prawo obywatelstwa w zakładach przemysłowych naszego miasta, nie obejmując jednak swym zasięgiem jeszcze biur i urzędów. Piszemy — pełne prawo i to nie tylko w sensie ich bardziej czy mniej regularnych czy sokresów ukazywania się, ale i to przede wszystkim — w sensie udziału w rozwiązywaniu za gadnień terenowych, zagadnień wewnętrznych fabryk i życia fabrycznego, rozładowywania, nie rzadko, atmosfery na zakładzie, udziału we współodpowiedzialności za zakład, jego życie, jego produkcję czy jego zalogę. Choć często jeszcze bardzo ostrożnie i bardzo nieśmiało, w poszczególnych wypadkach — ściennie gazetki za pośrednictwem których może wyrażać swe opinie i spostrzeżenia każdy członek załogi — stały się i stają poważnym instrumentem w akcji harmonizowania stosunków wewnątrz fabrycznych, w akcji ogólnej troski o produkcję i warunki, w jakich produkcja się odbywa.

Gazetki nie obejmowały swym zasięgiem, jak to wstępnie wspomnieliśmy, biur i urzędów. Ale czy to znaczy, że w instytucjach tych gazetki nie mają racji bytu? Czy i w nich nie mogą spełniać swej pozytywnej, mobilizującej, a z drugiej strony likwidującej braki i niedociągania roli? Mogą!

Toteż w ostatnim okresie i na ten odcinek zwrócono w szerego zakrojonej akcji uwagę. Ostatnio do wydawania gazetki ściennych przystąpiły biura i instytucje

Onegdaj — mieliśmy możliwość zapoznać się z pierwszym numerem gazety, jaką rozpoczęli wydawać pracownicy Zarządu Miejskiego, a która zgodnie z tytułem, jest gazetką pracowników samorządu terytorialnego.

I od razu powiedzmy sobie — że ten pierwszy numer nie wypadł najlepiej, a mówiąc szczerze — to wypadł zupełnie błędnie i słabo. Nie tylko dlatego, że po samorządowcach spodziewaliśmy się i wolno nam się spodziewać czegoś naprawdę lepszego i postawionego na określonym poziomie ale przede wszystkim dlatego, iż na podstawie tego numeru wydawać się może, że przez powołany Komitet Redakcyjny nie zostały właściwie zrozumiane zadania i cele, jakie przed gazetkami ściennymi zostały postawione.

Bo coż znajdziemy w pierwszym numerze?

Na czterech kartkach — cztery artykuły. Chociaż właściwie — to nawet nie cztery artykuły. Bo trudno nazwać artykułem sprawozdanie z akcji kapitalnych remontów prowadzonych obecnie w Tomaszowie, trudno nazwać artykułem sprawozdanie z akcji Miesiaca Odbudowy Stolicy, a i informacje, mówiące o urzędników i robotników, ile kobiet i mężczyzn pracuje w Zarządzie Miejskim — też nie mogą być pod to miano podciągnięte.

Pozostaje więc jeden jedyny artykuł, artykuł rzeczowy i szluszny, w którym autor ujawnia swój stosunek do obywatela niedawno na Węgrzech procesu Rajka. I to wszystko. Reszta tabelicy świeci pustką i czytelnik nie może się oprzeć wrażeniu, że jednak ten pierwszy numer był robiony, bo trzeba go było zrobić, był robiony — bo tak kazano, no i przy pomocy ułatwień, idąc po linii najmniejszego oporu — zalecenie wykonano. I przede wszystkim. Dla kogo jest gazetka?

Gazetka jest redagowana przez samorządowców i przeznaczona dla samorządowców. Winna mówić i pisać o sprawach ich obchodzących, o ich pracy, o ich osiągnięciach i o niedomaganiach, których chyba jest jeszcze w Zarządzie Miejskim niemało.

Czyż nie można pisać o pracy, o pracownikach — tak jak w fabrycznych gazetkach piszemy, o zagadnieniach produkcyjnych, o najlepszych robotnikach, piętnując równocześnie tych którzy hamują pracę? Czyż na terenie Zarządu nie ma zagadnień produkcyjnych, choć ta produkcja, jest urzędowaniem i wykonywaniem jest przy biurku i nie liczy się w metrach i kilogramach? Czy w Zarządzie nie ma dobrych i złych pracowników? Czy zagadnienie biurokracji i walki z nią — nie winno znaleźć odbicia w artykułach zainteresowanych? Czy pracownicy Zarządu nie widzą możliwości i dróg, które by usprawniły tok ich pracy? Czy na terenie Zarządu nie pracują organizacje społeczne, czy nie ma Podstawowej Organizacji Partyjnej, czy chociażby zagadnienia związkowe nie winny i nie mogą stać się tematem artykułów, dyskusji i spostrzeżeń ujętych w

formie krótkich notatek i artykułków? Listę tych pytań można by jeszcze przedłużyć, gdyż tematów i zagadnień, jakie stoją przed gazetką ścienną w tego rodzaju instytucji, jest bardzo dużo. Trzeba tylko je widzieć i odważyć się, uczciwie o nich pisać.

Być może że towarzysze z Kołgium Redakcyjnego nie zostali w dostateczny sposób poinstruowani i stąd ten niezbyt udany numer.

I jeszcze jedno. Odnosi się wrażenie, że pierwszy numer redagowany był przez zbyt szczupły zespół redakcyjny. Ze w jego redagowaniu nie brało udziału więcej niż trzy osoby. A to też jest błędem, którego należy strzec się jak ognia od pierwszej chwili. Do pracy należy wciągnąć jak najszerszy kolektyw i tylko od pomysłowości i energii Komitetu Redakcyjnego uzależnione jest, ile osób będzie współpracowało z gazetką.

Te wszystkie uwagi chciałbyś my, by towarzysze z Zarządu przyjęli jako objaw naszej troski o gazetki ściennie w ogóle, a o ich gazetkę w szczególności. Bo przecież stać ich na coś lepszego i to znacząco nie winny i nie mogą stać się tematem artykułów, dyskusji i spostrzeżeń ujętych w

Ze sportu

Wyniki marszów jesiennych

95 proc. uczestników zdobyło odznaki wybitne

W dniu 16 października odbyły się w Tomaszowie Marsze masowe marsze szlakami zwycięstw.

Zawody poprzedzone zostały częścią oficjalną, na którą złożyły się przemówienia przedstawicieli Komitetu Obchodu Mięsiaca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej prz. Debowski i przedstawiciela ZMP — Czechowicz.

W konkurencji kobiet uzyskano następujące wyniki:

Marsz 2.500 m. dla dziewcząt 11—12 lat — I m. Olas, II m. Bińczyk obie II szk. Ogól. Marsz 2.500 m. 13—14 lat I m. Pawełkiewicz B. Szk. Podst. Nr 6, II m. Leksiańska B. Szk. Podst. Nr 9.

Marsz 5.000 m. (18—19 lat) I m. Szymczyk L., II m. Korzonek J. obie Gimn. Przemysł.

W konkurencji męskiej:

Marsz 2.500 m. (11—12 lat) I m. Pacewicz A. II m. Kołodziejczyk R.

Marsz 2.500 m. (13—14 lat) I m. Kornacki H. II m. Zasłona W. obaj I szkoła Ogól.

Marszobieg 5.000 m. (15—17 lat) I m. Kocik W. II m. Sieciechowski W. obaj Szk. Wieczorowa dla Dor.

Marszobieg 8.000 m. (18—19 lat) I m. Federowicz A. II m. Szymczak T., obaj „Włóknarz”.

Marszobieg 10.000 m. (powyżej 20 lat) I m. Frankiewicz M. „Włóknarz” II m. Górecki A. „Gwardia”.

Ogółem startowało 1060 osób, ukończyło konkurencję 1051 osób.

Kobiet startowało — 350, ukończyło marsze — 347. Mężczyzn startowało — 710, ukończyło marsze i marszobiegi — 704.

Normy wybitne uzyskało 314 kobiet i 668 mężczyzn, co stanowi 92,6 proc. startujących. Liceum Wychowawczy Przedszkoli oraz Liceum Pedagogiczne przeprowadziły marsze w dniu 17 10. b. r.

Liceum Wychowawczy Przedszkoli zgłosiło na start ogółem 94 dziewcząt w trzech grupach wiekowych. Wszystkie startujące — marsze ukończyły i uzyskały normy wybitne, co jest swego rodzaju rekordem.

Osiągnięto następujące wyniki:

Grupa marsz 2.500 m. (11—12 lat) I m. Goździk A. 2 m. Krawiecka A.

Marsz 2.500 m. (13—14 lat) I m. Piotrkowska Z. 2 m. Gwadera W.

Marsz 3.000 m. (15—17 lat) I m. Wawrzyńczyk C. 2 m. Goska Z.

Z Liceum Pedagogicznego startowało 128 dziewcząt i 142 chłopców. Marsze ukończyły wszystkie dziewczęta i wszystkie uzyskały normy „wybitne”.

Z chłopców marsze i marszobiegi ukończyły — 133, normy wybitne uzyskało — 131.

Poszczególne wyniki (dziewczęta):

Marsz 2.500 m. (11—12 lat) I m. Kaczmarek D. 2 m. Kowalska H.

Marsz 2.500 m. (13—14 lat) I m. Śliwińska 2 m. Drabczyk.

Marsz 3.000 m. (15—17 lat) I m. Ostrowska 2 m. Zarychta.

Marsz 5.000 m. (18—19 lat) I m. Strójna, 2 m. Witkowska.

Marsz 5.000 m. (20—25 lat) I m. Szczygielniak, 2 m. Chmielewska.

Chłopcy uzyskali nast. wyniki:

Marszobieg 5.000 m. (15—17

lat) I m. Chylak M. 2 m. Łysz-kowicz Z.

Marszobieg 8.000 m. (18—19 lat) I m. Socha, 2 m. Wawrzyńczyk.

Marszobieg 10.000 m. (20-29 lat) I m. Batros, 2 m. Niciak.

BILANS DOTYCHCZASOWYCH WYNIKÓW ILOŚCIOWYCH MARSZÓW JESIENNYCH W TOMASZOWIE MAZ.

Na terenie naszego miasta startowało w dniach 16 i 17 b. m. ogółem 1424 osób, marsze i marszobiegi ukończyło 1406 osób a

Rawa Mazowiecka

Seminarium dla wykładowców szkolenia partyjnego

Dnia 16.10. br. w Rawie Mazowieckiej odbyła się konferencja wykładowców i opiekunów kursów szkolenia powszechnego z całego powiatu.

Na wstępie tow. Biernacki — przedstawiciel Wojewódzkiej Komisji Szkoleniowej zapoznał zebranych z wytycznymi Partii na odcinku szkolenia kadr partyjnych. W pierwszej fazie szkolenia obejmowani są aktywności partyjni i działacze w mieście i na wsi.

Tow. Biernacki omówił zadania i obowiązki ciążące na wykładowcach. Wykładowcy winni przetrzebić i posługiwać się podręcznikami mi traktującymi poruszane zagadnienia obszerniej. Nauka odbywać się będzie na kursach powszechnego szkolenia raz na tydzień, a w miarę potrzeby dwa razy. Kursy trwać będą przez cały okres zimowy. Przedmiot nauki podawany winien być słuchaczom w żywym słowie w formie referatu. W osta-

tecznym wypadku można stosować na lekcjach czytanie odpowiednich broszur i skryptów. Na kursach, oprócz wykładów, należy omawiać aktualne zagadnienia polityczne i gospodarcze.

Po omówieniu zasad metodycznych nauczania, nastąpiło seminarium dla wykładowców. Na seminarium przerobiono główne i charakterystyczne cechy poszcze-

gólnych formacji rozwoju społeczeństwa. Dyskusja była ożywiona i utrzymywana na wysokim poziomie, głos w niej zabierało wielu towarzyszy.

Dyskusja, jaka toczyła się podczas seminarium, dając gwarancję, iż wykłady na kursach będą na poziomie i wzbudzą one ciekawość słuchaczy i powszechne zainteresowanie.

Na półce z książkami

Wydawana od dłuższego czasu przez Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych „Biblioteka Przyrodnicza”, licząca już około pięćdziesiąt pozycji — wzbogaciła się ostatnio o dwa interesujące tomy. Tom pierwszy to książka K. M. Zawadzkiego o Iwanie Mieczurinie, będąca odbitką odczytu wygłoszonego przez autora w Leningradzie w roku ubiegłym. Książka daje wgląd w obraz poczyniń i osiągnięć wielkiego reformatora przyrody — jakim był Mieczurin. Ukazuje się w samej porze! Szeroki ogół naszego społeczeństwa pozna w niej dzieje i prace człowieka, który dokonał prawdziwej rewolucji w naszych pojęciach o przyrodzie.

Następny tomik to praca prof. Jana Dembowskiego o Darwinie. Książka, w sposób przystępny zapoznaje

nas z życiem i pracą Karola Darwina — tej wyjątkowej postaci w dziejach rewolucyjnej myśli ludzkiej.

WIĘKSZE WYGRANE 57 LOTERII

2-gi dzień ciągnięcia II-ej klasy

Wygrana 500.000 zł padła na Nr 66971.

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr 2999 16743 19276 80217 32986 33407 38556 54702 62388 62518 70974.

Wygrane po 40.000 zł padły na Nr Nr 637 7640 8286 12832 31961 37750 43945 47251 48419 51520 59421 63646 74044 74186 82272 84881 96203 96958 98520.

Wygrane po 16.000 zł padły na Nr Nr 530 1004 4677 5647 7601 8922 13589 19269 21918 35181 36239 43054 43096 43228 45025 46386 46941 48962 54575 55975 64050 67772 72158 72810 73034 73602 78247 78601 82416 86615 87902 91754 93018 93866 94848 97734 98599 99441.

TEATR

PAŃSTWOWY
TEATR IM. STEFANA JARACZA
ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 dramat Juliusza Słowackiego pt. „Maria Stuart”, w nowej inscenizacji Iwo Galla, z ilustracją muzyczną Waldemara Maciszewskiego.

Z chwilą rozpoczęcia przedstawienia nikt na salę nie będzie wpuszczony.

TEATR „OSA” — Traugutta 1

Codziennie o godz. 19.30, w niedziele i święta o godz. 16 i 19.30 „KRAWIEC W ZAMKU”. Ostatnie dni!

PAŃSTWOWY

TEATR POWSZECHNY
ul. 11 Listopada 21, tel. 150-36.

„KLUB KAWALERÓW”. Przedstawienie szkolne. Początek o godz. 18.30. Passe Partout nieważne.

CYRK NR 1

(Plac Leonarda) pod dyr. Din-Dona

Codziennie o godzinie 19.30, w sobotę o godz. 16 i 19.30, w niedzielę o godz. 12, 16 i 19.30.

KINA

ADRIA (Stalina 1) — „Urwis Gawroche”; ceny biletów po 50 i 25 zł — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 8.

BAŁTYK (Narutowicza 20) — „Jasna Droga” — godz. 19, 21; film dozwolony dla młod. od lat 14.

BAJKA (Franciszkańska 31) — „Dni Zdrady” — godz. 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 14.

GDYNIA (Daszyńskiego 2) — Program Aktualności Kraj. i Zagran. Nr 44 — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (Legionów 2-4) — dla młod. „Urwis Gawroche” — godz. 16, 18, 20.

MUZA (Pabianicka 173) — „Powrót do Domu” — godz. 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 7.

POLONIA (Piotrkowska 67) — „Jasna Droga” — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 14.

ROBOTNIK (Kilińskiego 178) — „Złoty Róg” — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 14.

ROMA (Rzgowska 84) — „Muzyka i Miłość” — godz. 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 10.

REKORD (Rzgowska 2) — dla młodzieży „Młodzi Idą” — godz. 16, 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 14.

STYLOWY (Kilińskiego 123) — dla młod. „Świat się Śmieje” — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 18.

ŚWIT (Bałucki Rynek 2) — „Bokserzy” — godz. 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 7.

TECZA (Piotrkowska 108) — „Pan Nowak” — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 14.

TATRY (Sienkiewicza 40) — „Zwariowane Lotnisko” — godz. 16, 18, 20; film dozwolony dla młod. od lat 7.

WEŁKNIARZ (Próchnika 16) — „Włóczęgowie” — godz. 16, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 14.

WISLA (Daszyńskiego 1) — Kino nieczynne z powodu remontu.

WOLNOSC (Napierkowskiego 15) — „Włóczęgowie” — godz. 15, 17.30, 20; film dozwolony dla młod. od lat 14.

ZACHĘTA (Zgierska 26) — „Kariera” — godz. 16.30, 18.30, 20.30; film dozwolony dla młod. od lat 14.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I SPORT

Co nam przyniesie przedostatnia niedziela ligowa?

Ostatnie wyniki spotkań ligowych wyjaśniły już częściowo sytuację. Wisła odsunęła się od swego lokalnego rywala — Cracovii. Z pierwszej ligi państwowej spadną Polonia (Bytom) i Lechia (Gdańsk).

W nadchodzącą niedzielę, 23 bm. odbędą się już przedostatnie mecze ligowe.

WISLA SIĘGA PO TYTUŁ MISTRZA

Wisła podejmować będzie Ruch, który najprawdopodobniej ulegnie gospodarzom, torując im w ten sposób drogę do zaszczytnego tytułu mistrza Polski, który to tytuł „wisłakom” wydzierano zawsze w ostatniej chwili. Tym razem chyba sympatycy „wisły” zdobędą miasto najlepszej drużyny w Polsce.

POLONIA MA SILNEGO PRZECIWNIKA

Polonia stołeczna rozegra mecz z Cracovią. Może uda się kolejarzom zwyciężyć krakowian i zamieścić się z nimi miejscami.

NIEPEWNA POZYCJA KOLEJARZA Z POZNANIA

Kolejarz z Poznania gra z Górnikiem. I tutaj może gospodarze zmuszą gości do kapitulacji.

STAWIAMY NA WARTĘ

AKS nie uchodzi za faworyta w spotkaniu z Wartą. Typujemy na zwycięzcę zespół poznański.

DWA PUNKTY POWINNI RÓWNIĘŻ ZDOBYĆ ŁÓDZIANIE

Łódzianie grają w Bytomiu z tamtejszą Polonią. Po ostatnim meczu z Kolejarzem ŁKS Włóknarz ma stu procentowe szanse na zwycięstwo.

TUJ SPRAWA JUŻ PRZESĄDZONA...

Lechia w niedzielę spotka się z Lechią. Gdańszczan już nie nie uratuje. Nawet zwycięstwo z wojskowymi, w co, mówiąc nawiąsem, mocno wątpimy. Idzie tylko o to, w jakim stopniu wygrają warszawianie w Gdańsku.

HOROSKOPY HOROSKOPAMI — A NIESPODZIANKI NIESPODZIANKAMI

Oczywiście nie są wykluczone niespodzianki, jednak będzie ich chyba mniej, niż bywało dotychczas.

Uroczysta Akademia Sportowa

W związku z trwającym Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Rada Kultury Fizycznej i Sportu ORZZ w Łodzi organizuje UROCZYSTĄ AKADEMIE SPORTOWĄ, która odbędzie się w sobotę, dnia 22. 10. 1949 r., o godz. 19 w sali teatru „Melodram”, ul. Traugutta 18.

Na program akademii złożą się: przemówienie dyr. WUKF oraz po części oficjalnej bogata część artystyczna.

Na akademie, Rada Kultury Fizycznej i Sportu zaprasza wszystkich działaczy sportowych i czynnych sportowców.

Lekkoatleci łódzcy

kończą sezon biegami na przełaj

Lekkoatleci łódzcy, zgodnie z tradycją przystępują 23 października do zakończenia swojego sezonu biegami na przełaj.

Sezon ubiegły (w którym Związek obchodził 25-lecie) — stał się dla ŁOZLA punktem przełomowym pod każdym względem. Każdy bezstronny obserwator stwierdzić musi, że piękna ta gałąź sportu ruszyła nareszcie u nas z martwego punktu. Stało się to przede wszystkim dlatego, że GUKF wyszedł z założenia, iż lekkoatletyka w Polsce Ludowej musi być podstawową dyscypliną sportową każdego klubu. Z tego też tytułu obojętna ona została troskliwą opieką ze strony najwyższych czynników państwowych.

Jakkolwiek Zarząd ŁOZLA miał utrudnioną pracę, bo oprócz normalnych swoich czynności, musiał pracować za niektórych członków, którzy nie interesowali się sprawami powierzonymi im zadań i obowiązków — to jednak z wielką radością musimy podkreślić, że właśnie dzięki tej szczupłej garstce działaczy i entuzjastów, w lekkoatletyce łódzkiej zrobiono bardzo duży krok naprzód. Wyrazem dobrze wykonanej pracy przez ŁOZLA — były przeprowadzone w Łodzi zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Polski, zawody o mistrzostwo Okręgu oraz zawody propagandowe.

Poszczególne kluby i zrzeszenia sportowe wykazały się również pozytywną pracą na tym odcinku. Zorganizowane przez ZS „Włóknarz” zawody z LZS-ami w Łodzi: były doskonałym przykładem współpracy miasta ze wsią na odcinku sportu.

Nauczyciel boksu czy nauczyciel gimnastyki

Odpowiedź na to ciekawe pytanie da nam b. mistrz Europy w boksie Aleksander Polus w artykule dyskusyjnym p. t. „W trójkę o przyszłości boks polskiego”, którego druk rozpoczniemy w tych dniach na łamach Głosu.

Trójmecz lekkoatletyczny juniorów: Kolejarz (Poznań) — ŁKS „Włóknarz” — Chemia (Łódź), wykaże wysoki poziom reprezentowania przez naszych juniorów. Trójmecz seniorów: Chemia — ŁKS „Włóknarz” i „Spójnia” dostatecznie przekonał nas o tym, że lekkoatletyka w naszym Okręgu ruszyła. Jeśli dodamy do tego fakt, iż w jednym dniu i o jednej godzinie odbywały się w Łodzi dwa trójmecze na różnych boiskach, to jest to również dowodem, że umasowanie tej dziedziny sportu staje się zagadnieniem b. poważnym zarówno dla klubów, jak i dla ŁOZLA.

Dużą przełożonością organizacyjną w terenie wykazał się ZS „Związkowiec” organizując kilkanaście imprez lekkoatletycznych w Tomaszowie Mazowieckim, Sieradzu, Piotrkowie, a nawet i w małych miejscowościach. Sekcja lekkoatletyczna „Włóknarza” dała również znak życia o sobie, organizując kilka ciekawych

imprez na swoim boisku. Wiemy o tym, że i Zgierz nie pozostawał w tyle, ale zarówno „Boruta” jak i tamtejszy „Włóknarz”.

Końcowym, silniejszym akordem w naszym sezonie lekkoatletycznym był mecz pomiędzy Polską Średnią a Polską Zachodnią. Zawody te wypadły interesująco i jeszcze bardziej utrwaliły pozycję lekkoatletyki w Łodzi.

Biegi na przełaj zamkną tegoroczny bogaty w imprezy sezon letni naszych lekkoatletów i pozwolą nam na uczynienie końcowego ogólnego bilansu tej dyscypliny sportu, której rozwój wszystkim tak bardzo leży na sercu.

Biegi na przełaj odbędą się w Parku Ludowym i będą imprezą masową, gdyż startować w nich będą juniorzy, seniorzy i kobiety zarówno stowarzyszeni jak i niestowarzyszeni. Zgłoszenia do biegów przyjmują ŁOZLA do soboty, godzina 18.

Nasi piłkarze

w ostrym pogotowiu przed międzypaństwowymi meczami z Czechosłowacją

Kapitanat sportowy PZPN powołał 32 piłkarzy, z których wyłonione zostaną dwie reprezentacje Polski na międzypaństwowe mecze z Czechosłowacją w Witkowicach i Poznaniu (30 bm.).

Bramkarze: Jurówcz („Wisła”), Rybicki („Cracovia”), Łoruch („Polonia” Warszawa), Skrzynny („Legia”), Krystkowiak („Warta”).

Obrońcy — Gódek („Cracovia”), Wołosz („Polonia” Warszawa), Flanek („Wisła”), Serafin („Legia”), Sobkowiak („Kolejarz”), Barwiński („Tarnovia”).

Pomocnicy — Parpan („Cracovia”), Jabłoński II („Cracovia”), Słoma („Kolejarz”), Suszyński („Ruch”), Du da („Naprzód” Lipiny), Wierczok („Górniki” Szombierki), Legutko („Wisła”), Skrzypniak („Warta”).

Napastnicy — Świercz („Polonia” Warszawa), Kohut („Wisła”), Mor-

darski („Legia”), Czapeżyk („Kolejarz”), Białas („Kolejarz”), Wojciechowski II („Kolejarz”), Alszner („Ruch”), Hogendorf („ŁKS”), Patko („ŁKS”), Baran („ŁKS”), Łącz („ŁKS”) Włóknarz („Polonia” Warszawa), Cieślak („Ruch”).

Wymienieni zawodnicy, z wyjątkiem piłkarzy poznańskich („Warta”), „Kolejarza”), którzy przewidziani są do II reprezentacji, zbiorą się w dniu 25 bm. w kasynie huty Batory w Chorzowie. Wyjazd pierwszej drużyny do Witkowic nastąpi w piątek, 28 bm. W tym samym dniu zawodnicy, wyznaczeni do II reprezentacji, udadzą się do Poznania.

Równocześnie kapitanat sportowy PZPN-u powołał 19 juniorów z których zmontowana zostanie reprezentacja Polski na mecz z juniorami Czechosłowacji, który odbędzie się 31 bm. w Pradze. Z Łodzi powołany został tylko Bilewicz z Kolejarza.

Debisz na ringu warszawskim

W międzynarodowym meczu pięściarstwa skom. Praga-Warszawa, który jak wia-

domo zakończył się wysokim zwycięstwem Warszawy 12 : 4, w drużynie warszawskiej walczył młody pięściarz łódzki Debisz.

Łódzianin zwyciężył na punkty Czechosłowaka Czernego, a piękną swą walką zdobył sobie uznanie publiczności i prasy warszawskiej.

Na zdjęciu fragment walki Czernego-Debisza. (Debisz po prawej stronie).

Wszyscy piłkarze śląscy w szeregach Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej

Na ostatnim zebraniu zarządu Śl. OZPN zapadła jednomyślnie uchwała, że wszyscy piłkarze śląscy zgłaszają akces do szeregów Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej.

W powziętej uchwale czytamy m. in.: „Przystępując do TPPR chcemy zmanifestować swą jedność ze sportowcami narodów radzieckich, uwa-żając, że przyjaźń sportowców stanowi ważne ogniwo, łączące oba narody”.

Walne zebranie W.Z.K.S. „Naprzód”

Zarząd W.Z.K.S. „Naprzód” zawiadamia, że dnia 22 października 1949 r. o godz. 14 w pierwszym terminie, a o godz. 14.30 w drugim terminie odbędzie się Walne Zebranie członków klubu w świetlicy PZPB w Rudzie Pa-bianickiej.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

GŁOS	
Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	
Redakcja: KOLEGIUM REDAKCYJNE.	
Telefony:	
Kierownik naczelny	218-14
Zastępca red. naczelnego	218-23
Sekretarz odpowiedzialny	218-05
Dział partyjny	254-23
Dział korespondentów robotniczych i chłopów oraz redaktorów gazetek ślaskich	218-42
Dział mutacji	254-29
Dział miejski i sportowy	254-21
Dział ekonomiczny	wewn. 11
Dział fabryczny	218-11
Dział rolny	254-21
Redakcja nocna	wewn. 9
Kolportaż	172-31
Łódź, Piotrkowska 70.	tel. 227-22
Administracja	260-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 85	tel. 111-99 i 114-75
Wydawca RSW „Prasa”	
Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 85, III p.	
Druk.: Zakł. Graficzne RSW „Prasa”	
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-42.	

D-05421

W. Ażaiw

293

Daleko od Moskwy

„Mily Alosza, — mówił Kuźma Kuźmycz, — pamiętaj: człowiek powinien być zawsze z siebie niezadowolony. Nigdy nie mów, że okoliczności złożyły się na twoje niepowodzenie, zwal winę tylko na siebie... Nie uspakajaj się, niech dusza twoja nie starzeje się i nie stygnie. Niechaj łatwo przystępne drobne przyjemności nie przesłaniają ci bardziej trudnych i odległych, wielkich radości”.

Zar wczesnego lata wpadła przez okna razem z oszałamiającym aromatem kwiatów. Aleksemu zaś wydawało się, że za oknem nadal trwa zima, że szaleje śnieżna burza; kurczył się od chłodu i śpiesznie wychodził z gabinetu.

Muza Filipowna ujrzawszy go, śpieszyła podzielić się z nim radością nowiną: znalazła się wreszcie Natoczka. Mieszka w Czelabińsku, otrzymała pokój. Stara kobieta pokazywała plan pokoju, własnoręcznie narysowany przez Natoczka, która dopisała u dołu: „Tu stoł, tu łóżko, tu ziemniaki — aż całe trzy worki”.

I wszyscy starali się w jakikolwiek sposób rozerwać go i rozвеселić. Jednakże w tych chwilach słabości i niemocy pragnął gorąco widzieć tylko osoby: Zalkinda, Zenie i Pietkę. Nikogo jednak z nich nie było. Załkınd

nie powrócił jeszcze z Rubieżańska, gdzie oczekiwano go z dnia na dzień. Zenie Greczkin wysłał na drugi punkt wraz z brzygadą, celem wykrycia przyczyn ogromnego zużycia roboczej siły. Pieti Gudkin był już prawdopodobnie w drodze do Nowińska.

Beridze nie zapomniał o Aleksym i starał się ściągnąć go do siebie, gdzie w pokoju Olgi leżała chora Tania. I chociaż współczucie Jerzego i Tani było najszczerze, chociaż gorąco pragnęli mu pomóc — przebywanie w ich towarzystwie było ponad jego siły. Nie mógł ukryć swego zszczęścia, które tworzyło wokół nich szczególną atmosferę. Każde słowo i każdy gest Beridzego mówił o tym, jak bardzo oboje mają się ku sobie, jak trudno im w obecności Aleksiego powstrzymać pocałunki i pieszczoty. Wspominał słowa Ziny o ich własnej miłości i stawało się niemożliwe być świadkiem czyjegoś uczucia, czyjejkolwiek szczęścia...

Serafima zapraszała go do siebie, ale jej dobre chęci miały zbyt materialne objawy: częstowała go pierożkami, smacznym smażonym mięsikiem, miodrzewiowym sokiem na cukrze, upajającym, jak wino. Aleksy dziękował i szybko odchodził, nie chcąc radować żółdka, gdy cierpiał serce.

Pół dnia spędził u Greczkin. Główny naczelnik ruchu siedział dumnie w sali, ozdobionej dużymi tablicami, na których co godzinę graficznie uwidczniane były zmiany na punktach. Na ogromnym biurku, jak na szachownicy, stały aparaty telefoniczne, bezpośrednio łączące z punk-

tami. Bez przerwy trwały rozmowy, zapisywano cyfry, zestawiano tabele, przekazywano zarządzenia — jednym słowem była to skarbnica wszelkich osiągnięć pracy, oraz jej niepowodzeń.

Greczkin w żaden sposób nie mógł znaleźć chwili, a-żeby porozmawiać z Aleksym.

— Za chwilę zwolnię się, — zapewniał chwytając obydwoma rękoma słuchawki telefonów, dzwoniących naraz różnymi głosami. Oczy jego stawały się okrągłe, brwi podnosiły się, głos chrząpł od wysiłku.

— Dlaczego zaprzestałeś spawania? Co to znaczy, że nie ma elektrod? A na jakiego diabła milczeliście wcześniej?

Aleksy uważnie przyglądał się ozdobnym słupkom i krzywym na tablicach i starał się na ich podstawie stworzyć sobie obraz każdego punktu. Natychmiast jednak jawiły się obrazy z trasy, spoglądał niedokładność wykresów Greczkin i tracił wszelkie zainteresowanie nim. Greczkin, odrywając się na chwilę od telefonu, odgadywał z twarzy Aleksiego jego myśli i przyznawał:

— Trudno, mój drogi, nadążyć za życiem. Lepiej, aby człowiek z trasy nawet nie oglądał tych tablic. Nam są jednakże bardzo pomocne. Wiemy mniej więcej dokładnie, co się dzieje w danym momencie — Greczkin z pewnością próżnością dodał — Nie darmo pisali o mojej dyżurce w rubieżańskiej gazecie! Nie czytałeś? Proszę! Dam ci gazetę.

(D. c. n.)